Stephanꝰ ꝓthomartir natiōe hieroſolmitanus: e ſeptē diaconibꝰ primus ob ſctitatē ⁊ moꝝ diſci plinā diaconꝰ ab apl'is electus: ſigna ⁊ ꝓdigia multa vt Lucas ſcribit in iudeoꝝ pplo ad corroboratiōnē fi/ dei xp̄iane facere cepit. Contra quē nōnulli iudeoꝝ in/ ſurrexere: ſed nequaq̄ʒ ſapiē ⁊ ſpiritui eius diſputādo reſiſtere nequiuerūt: eo ꝙ intuētes vultū eius: vultus angeli apparuit inter illos: quoꝝ errores cū cōfutaſſet indignati iudei ipſuʒ extra ciuitatē eijciētes lapidibuſ perimerūt: vt expeditiꝰ lapidibus impetere poſſent ve ſtimēta ſua depoſuerūt iuxta pedes adoleſcentis ſauli. Buncq̄ʒ lapidaret genua poſuit: ⁊ ſuſpiciens in celū ⁊ vidēs ih̄m ſtantē ꝓ lapidātibꝰ obnixe orauit: ne mortē ſuā illis ſtatueret in ſuppliciū. Is eīn viua imago vir/ tutis cū ſaxoꝝ turbine quateret ⁊ ſaxeus ille nimbꝰ cir cū tp̄a crepitaret a cōſtantia mētis nūq̄ʒ dimotus in fu turā ſpem tota intentione ꝓfuſus: magnū patiētie do/ cumentū poſteris allaturꝰ Oratione tādē cōpleta mox obdormiuit ī pace. Lapidatuſq̄ʒ fuit eodē anno q̄ xp̄s crucifixus in mēſe auguſti. Corpus eius venerabile in uentū fuit a btō Luciano preſbitero tp̄ibus Honorij āno dn̄i. cccc. vij. In cuius reptione auguſtinus refert ſex mortuos ſuſcitatos ⁊. lxx. hoīes a varijs egritudi/ nibus liberatos. Poſtea trāſlatū conſtātinopolim: de/ inde romā ⁊ digniori loco conditū.

Lapidatio ſancti Stephani

Philippus aūt ſecūdus diaconus ceſariā veniens poſtq̄ʒ ſamarie predicabat: ⁊ multis ſignis ⁊ v̄tuti bus inclitus fuit. Tres filias ꝓphetie ſpū plenas habuit. Obijt tp̄e Neronis ⁊ ab oībus ſanctus habitus Tres q̄ʒ filie in eiꝰ ſepulchro tumulate ſunt. ¶ Procorus tercius diaconoꝝ apō anthiochiā dei ecc̄iam nup ab apl'is excitatā fide ⁊ induſtria auxit: vbi martirio coronatus fuit. ¶ Nicanor q̄ʒ q̄rtus diaconus cū hie/ roſolymis gr̄a fidei ⁊ virtute vſq̄ʒ ad tp̄a Veſpaſiani admirādus fuiſſet ibi martiriū ꝓ dn̄o ſuſcepit. ¶ Ty mon q̄ntus diaconꝰ primū ad beroam reſedit. deinde verbū dn̄i diſſeminās corinthū ꝑuenit: vbi a iudeis ⁊ grecis p̄mo flāmis iniectus: ſ nil leſus: demū cruci affixus martyrij coronā accepit. ¶ Parmenas ſextus diaconus predicatiōis officiū plena fide cōſūmauit ⁊ tandē Traiani tp̄ibus martyrij gl'iaʒ adeptus eſt. ¶ Nicolaus v̄o aduena ſeptimus diaconus in fide nō permāſit: ⁊ nicolaitarū hereſis ab eo iniciū ſūpſit.

¶ Conuerſio ⁊ vita Pauli apl'i

Paulus ih̄u xp̄i digniſſimꝰ apl's electionis vas ex tribu beniamin fuit: ex oppido iudee ꝙ giſcalis noiat̄ q̄ cū a romanis captus a puero fuiſſet cū parēti bus ſuis tharſuʒ cilicie vrbem (vbi eiꝰ pater ciuilitate romana donatꝰ eſt) cōmigrauit. Mos ſiquidē tūc roma noꝝ fuit cū monarchiā tocius mūdi cōquirerēt: vt gen tes q̄ cū pace ⁊ coronis romāis occurrebāt: romane ci/ uilitatis potirent̄ eoꝝq̄ʒ frēs dicerent̄. Cū aūt romani ciliciā cū exercitu petiſſent: pauli pater cū nobilioribꝰ tharſenſibꝰ romanis cū pace occurrebat. Eā ob rē ꝯſu larē veſtē ꝓmeruit: ⁊ inter ciues romanos annumera/ tus fuit ꝓpter qd̄ ⁊ paulus hic apl's ciuis romanꝰ habi tus eſt. Cū aūt xp̄i religio ꝑ vniuerſaʒ excreſcere cepiſ/ ſet iudeā: adhuc adoleſcētulus a pōtificibꝰ tēpli epl'as accipiēs: eos q̄ xp̄m verū eſſe deū ꝓfiterent̄ ꝑſeq̄ decre uit: vn̄ cū Stephani ꝓthomartiris neci interfuiſſet: ⁊ oīm lapidātiū eū veſtimēta ſuaret: tāq̄ʒ manibus oīm lapidaret Stephanꝰ inclinatus ꝓ eo orauit ⁊ paulū e terra erexit: qꝫ paulopoſt dū damaſcū ꝑgeret (vt lucas teſtat̄) ſpū diuino tactus ad fidē xp̄i venire cōpulſus: vas electionis vocari ꝓmeruit. Et id oē euenit anno q̄ ⁊ xp̄s paſſus eſt. Statiq̄ʒ vocatꝰ xp̄i euāgeliū eidē reue latū eſt. Ob diuinacq̄ʒ ſtudia hieroſolimā miſſus gama lieli viro doctiſſimo eruditionis cā cōmendatus. Poſt aūt eius ꝯuerſationē vna cū barnaba aplo mltis vrbi/ bus ꝑagratis hieroſolimā redijt cū petro iohāne ⁊ ia/ cobo xp̄i euāgeliū cōtulit: q̄ audito gentiū apl's ab eiſ/ dem declaratus eſt. In hiſpaniā predicādi gr̄a nauigauit: in narbona multos cōuertit. Reuerſus ſcd̄o hie roſolymā ſcd̄o imꝑij neronis anno: a feſto iudee ꝓcuratore vinctus romā (vt ciuis romanꝰ) mittit̄: vbi biē/ nio ī libera cuſtodia manēs: cū iudeis q̄ttidie diſputabat: tandē a nerone dimiſſus mlta p̄dicauit ⁊ ſcp̄ſit.

¶ Sanctus marcus euangeliſta

Marcus euāgeliſta genere leuiticꝰ ſacerdoſqꝫ cū petro magiſtro ſuo: ex baptiſmo filiꝰ atqꝫ interpres: ad ꝓpagandū verbū dei romā (ex antiochia) venit: iuxta qđ petrū referentem audierat: rogatꝰ rome a fratribꝰ breue ſcripſit euāgeliū. Qđ cū petrꝰ audiſſet ꝓbauit eccleſijs legendū: ⁊ ſua auctoritate edidit. Diuus aūt petrꝰ vidēs cōſtantiā viri ipſum alexandriā deſtinauit aquilegiēſes vō ſua predicatione ad xp̄i fidē priꝰ cōuertit. ⁊ cū ermagorā ciuē aquilegiēſem virū doctiſſimū cōuertiſſet cū eo ad petrū regreſſus illū aqlegienſem ep̄m creare fecit: inde alexandriā ꝑrexit: ⁊ primꝰ ibi xp̄m annūciās: cōſtituit eccl'iam: tāta ⁊ doctrina ⁊ vite cōtinētia vt oēs ſectatores xp̄i ad exemplū ſui cogeret. Tante fuit humilitatis vt pollicē ſibi amputauerit: vt ſacerdotio reprobus haberet. Poſtqꝫ aūt diu eccl'iam docendo ſcribendo cōſtituiſſet octauo neronis anno a pontificibꝰ temploꝝ in ſolēnitate paſcali cū miſſaꝫ celebraret captꝰ: fune in collo eiꝰ miſſo ipſum ꝑ ciuitatē trahebāt: donec ſp̄m emiſit. ⁊ ſepultꝰ eſt alexandrie ſuccedēte ſibi amano. Anno vō dn̄i. dccc. xxix. fuit Juſtianꝰ patricius venetiaꝝ dux: anno eiꝰ ſecūdo beati marci euāgeliſte corpꝰ venetias eſt trāſlatū ⁊ eo q̄ ſecutus eſt anno cōdite vrbis venete primo ſeptuageſimo ⁊ q̄dringēteſimo eccl'ia que nūc extat ſancti marci venetijs edificari cepta. Jnde ex ſenatus cōſulto vrbis patronꝰ conſtitutus. Eius imaginē in vexillis detulerunt. Jpſius qꝫ euangelij codicem ex aquilegia delatum cum alijs precioſiſſimis donarijs in eodem templo recondiderunt.

Nota errat in genealo[gia] nam hoc de M[arco] in Anach[...] verificatur

Fenix auis vnica

Fenicem nobilem ante omnes aues vnum in toto orbe nec viſum magnopere. Cornelius valerianus deuolaſſe in egyptū tradit Q. plautio. Sex. papinio cōſulibus. Allatūqꝫ eſſe in vrbem claudij principis cenſura. anno vrbis. dccc. ⁊ in comicio ꝓpoſitum: quod actis teſtatus eſt hec auis in arabia prius viſa narratur aquile magnitudine: auri fulgore circa colla: cetera purpureus: ceruleam roſeis caudam pennis diſtinguentibus: criſtis faciem: caputqꝫ plumeo apice honeſtare. Auctor manilius ſenator eſt neminē extitiſſe qui viderit veſcentem. viuere annis ſexcentis ſexaginta. Seneſcentē caſſia turiſqꝫ ſurculis conſtruere nidum replere odoribus: ⁊ ſuper emori. Ex oſſibus deinde ac medullis naſci primo ceu vermiculum: inde fieri pullum. Huius alitis vita magni cōuerſionem anni fieri prodit idem manilius.

¶ Jacobus maior apoſtolus

Jacobꝰ maior ap̄ls dn̄i: zebedeiqꝫ ex maria ſalome filiꝰ: ac diui iohānis euāgeliſte frater dictus maior cū priꝰ altero vocatꝰ ad ap̄latū: ⁊ ꝑ martyriū ad regnū celoꝝ fuit. quē dn̄s vna cū eodē iohāne vocauerat dicens. Venite poſt me faciā vos fieri piſcatores hoīm. quiqꝫ relictis retibus ſecuti fuerūt eū. poſt aduentū ſp̄iritusſancti hiſpaniā acceſſit ad predicandū. poſtqꝫ vniuerſam p̄dicādo pagraſſet hiſpaniā: in qua noue tātum cōquiſierat diſcipulos: cū videret gentē illā agreſtem in iudeā reuerſus. Ab herode agrippe regis fratre qui in iꝉr'm fr̄is vices gerebat: obtrucatione capitis martyrij palmā adeptus eſt. Ut dicit die qua ⁊ xp̄s incarnatus vel paſſus eſt anno vno integro reuoluto. Cū vō duceret ad locū paſſionis ꝑ Joſiā ſcribā: ⁊ in via paraliticū ſanaſſet: ioſias credidit: priꝰ baptizatꝰ capite priuatꝰ cū iacobo fuit. Eiꝰ aūt ſacratiſſimū corpꝰ diſcipli eiꝰ nocte rapiētes de iꝉr'm ad hiſpanias trāſtulerūt. ⁊ cōpoſtellā ciuitatē gallicie intrātes i vltimis finibꝰ hiſpaniarū cōdidē. Jbiqꝫ celeberrima gentiū illiꝰ ⁊ peregrinarū natio nū veneratione excolit. Stupēda effecit qꝫ deuotio fidelīū infuſa mentibꝰ in viſitādo limina eiꝰ ⁊ eccl'ia firmauit: in eo voto nullus preter ap̄licā ſedē diſpēſare liceat. ⁊ qđ minus ceteris ap̄lis illi i vita collatū fuit honoris ⁊ glorie: ꝓpter breuitatē vite eiꝰ: hoc quaſi diuina munificētia poſt mortē ſuppleuerit.

Prima pſecutio xp̄ianoꝝ terciodecimo imperij neronis anno cepta fuit. Js i xp̄ianos p̄mꝰ exercere cepit. in q̄ ꝑter petrū ⁊ paulū ap̄los vt illico patebit etiā infraſcripti ſingulares viri rome ⁊ alibi glorioſo martyrio coronati ſunt. quoꝝ de nūero q̄draginta ſeptē fuere a bt̄o petro ap̄lo baptizati: q̄ cū eodem ap̄lo i cuſtodia cōtinent: tandē ſub deuotiſſima fidei ꝯfeſſione ibidē neroniano gladio. 2. ydꝰ marcij ꝯſūpti ſūt.

consobrina —

Jacobus iuſtus minoꝛ apoſtolus

IAcobꝰ apl'ſ cognomẽto iuſtus dictus minoꝛ reſpectu maioꝛis: nõ quo ad ſctitatẽ: ſed ob vocationez ad aplatũ. Dñi (ex ſoꝛoꝛe marie matris eiꝰ) frater poſt aſcẽſionẽ dñi ab aplis hieroſolomitane eccl'ie pꝛimus ep̃s oꝛdinatꝰ: Sedit annis. xxx. vſq₃ ad ſeptimũ annũ Neronis. Vir certe ab ipſo matris vtero ſanctus: q̃ vinũ ꝛ ſicerã nõ bibit: nec carnẽ mãducauit: ferrũ ĩ caput eius nõ aſcẽdit: oleo nõ eſt vnctꝰ: nec balneo vſus eſt: veſte linea ſupinduꝰ ſolus ſancta ſanctoꝝ ingrediebat̃ ꝛ ita aſſidue ꝑ ſalute ppl'i flexis genibꝰ oꝛabat: vt eius genua cameloꝝ moꝛe occalluerint ꝑ hac ſũma iuſticia: iuſtus appellatꝰ. ꝛ vt Ignaciꝰ tradit facie vita ꝛ mõ cõuerſationis xp̃o ihũ ſimilimꝰ fuit: ac ſi frẽs gemelli fuiſſent. Hũc itaq₃ annanꝰ põtifex iudeoꝝ: recedẽte feſto ex iudea ipſiꝰ ꝓuicie gubernatoꝛe cõpꝛehẽdit. Et xp̃m negare attẽptauit Poſuertq₃ ſuꝑ pĩnaculũ tẽpli ꝛ ꝯgregata multitudine xp̃m verũ deũ ventuꝝ ad iudicãdũ viuos ꝛ moꝛtuos ꝓclamauit. xp̃iani gauiſi. phariſei ꝯturbati aſcẽdẽtes eũ de tẽpli pinna deiecerũt: cõfeſtim in terraz collapſuz lapidibꝰ obrui p̃ceperũt: ꝓut tñ potuit manꝰ ad celũ tetẽdit ꝛ ꝓ ꝑſecutoꝛibꝰ oꝛauit. Quo adhuc ſpirãte fullonis fuſte ĩ capite ꝑcuſſus expirauit. Sepultꝰ iuxta tẽplũ. huic pꝰ reſurrectionẽ dñs apparuit ei panẽ bñdicẽs ꝛ frãgens dixit. Mi frater comede panẽ tuuz qꝛ a moꝛtuis filꝰ hoĩs reſurrexit: cũ votũ emiſiſſet non guſtatuꝝ panẽ niſi eũ pꝛiꝰ videt. eũ tante ſctitatis fuiſſe dic̃ ioſephꝰ ꝙ ob necẽ eiꝰ ierl'ÿma euẽſa fuit creditũ ſit.

PEtrus vir ſanctiſſimꝰ cũ tm̃ ſibi noĩs apud oẽs compauerat vt plurimũ coleret̃: hãc ob rez indignatꝰ Nero moꝛtẽ eiꝰ q̃rere cepit: vñ petrꝰ monẽtibꝰ amicis ad declinãdã irã p̃ncipis via appia ab vrbe diſcedẽs ad pꝛimũ lapidẽ xp̃o fit obuiã. quẽ adoꝛãs rogat dñe quo venis: tuꝫ xp̃s. Romã iterũ crucifigi. extat ſacellũ eo loco vt v̉ba hic ſunt habita ideo ad vrbẽ rediȷt clemẽtẽ ep̃m ꝯſecrat. nõ multo poſt vna cum paulo iuſſu neronis necat̃ vltimo eiꝰ anno: diuerſis tñ cruciatibꝰ. Petrꝰ em̃ cruci affigit̃ capite in terrã verſo: eleuatiſq₃ in ſublime pedibꝰ ita ei voluit. Sepultꝰ eſt ĩ vaticano nõ lõge a via triũphali: via aurelia ſecꝰ oꝛtos neronis. Sedit aũt annis vigintiquiq₃. Paulus v̉o eodẽ die capite mulctatꝰ: funerat̃ via hoſtienſi anno poſt moꝛtẽ xp̃i trigeſimoſeptimo. Cũ aũt ſeparent̃ abinuicẽ inq̃t paulꝰ pax tecũ fundamẽtũ eccl'iarũ ꝛ paſtoꝛ oĩm agnoꝝ xp̃i. Petrus r̃ndit. Uade in pace p̃dicatoꝛ bonoꝝ: mediatoꝛ ꝛ dux ſalutis iuſtoꝛuz Marcellus ꝛ Apuleius frẽs diſcipuli cõdiẽtes aromatibꝰ ſepelierũt. Hodie capita apl'oꝝ petri ꝛ pauli auro argento ac gẽmis exoꝛnata in eccl'ia lateranenſi ſancti iohãnis repoſita ppl'o oſtendunt̃.

Crucifixo Petri apoſtoli

Decapitatio Pauli

Seneca

SEneca qui ⁊ lucius anneus ſtoicus pħus natione cordubenſis
neronis imꝑatoris preceptor. Rome in precio fuit: ⁊ patruus
lucani poete. De q̄ diuus hieronym⁹ meminit dicens q̄ fuerit vir cō
tinentiſſime vite: ⁊ ꝓpterea euꝫ in cathalogo ſctoꝝ ponit: ⁊ maxie ꝓ
pter frequētes epl'as pauli ad ſenecā: ⁊ ipſius ad paulū. Et cum eēt
neronis magiſter ⁊ illius tpis potētiſſim⁹ optare ſe dicit eius ſe loci
eſſe apud ſuos: cui⁹ ſit paulus inter chriſtianos. Hic inter cetera gr̄a
ruꝫ ſuaꝝ beneficia ſibi a deo collata: tante fuit memorie: ut duo millia
noīm recitata: eo q̄ dicta ordine erant: mox recitabat. ⁊ ducētos ver
ſus a ducētis ſcolaſticis recitatos ab vltimo incipiēs ad primū vſq̄ꝫ
integerrime recitaret. Quē tandeꝫ ante bienniū q̄ꝫ petrus ⁊ paulus
martirio coronarent̄ a Nerone ſeuiſſimo diſcipulo retributiōis gr̄a
interfectū fuiſſe legim⁹. Nā cū ſenex admodū eſſet. ſeneca piſoniane
cōiurationis labe notatus. Uel ut aliȷ̈ ferūt cū nero vbera que ſibi a
puericia intulerat ad memoriā eo intuitu reducēs infremuit (imo ob
innatū in virtutes odiū) a Nerone ꝑ centurioneꝫ ſenece indictuꝫ fuit
ut ſibiipſi morteꝫ deligeret: q̄ cognita imꝑatoris volūtate: petiȷ̈t ut in tepenti aqua poneret̄: ⁊ ibideꝫ om-
nes vene eidem aperirent̄ donec ſpm̄ exalaret: ſuaue genus mortis arbitratus mori inciſione venarum: ⁊
ita vitā finiuit. Hic nāq̄ꝫ doctiſſimus vir multa diuinaꝝ ⁊ humanaꝝ ſcripturaꝝ edidit documenta.

Lucanus

LUcanus anneus predicti ſenece nepos: orator ⁊ poeta hiſtoricus celeberri
mus q̄ patruo iunior: ob ingeniȷ̈ tn̄ magnitudine par illi habit⁹ eſt: hic nāq̄ꝫ
ſenece ex mela eius iuniore fratre nepos fuit: q̄ p̄mo rome ſb cornuto ſtuduit: vbi
optime edoctus cōdiſcipulos ſibi gratiſſimos: pſiuꝫ ⁊ baſſum (q̄s mirūimoduꝫ
dilexit) habuit: hic ob eius ingeniū a Nerone in curia vocatus diu gratiſſim⁹ ei
fuit. Inde q̄ſtor dictus etiā auguratus ſacerdotiū aſſecutus eſt. Tandeꝫ de cōiu-
ratione piſomane accuſatus accepto mortꝭ arbitrio ve
nas precidē fecit: q̄bus expletꝭ ſtatī e vita diſceſſit p̄die
kal'. maiȷ̈. cuius corpus ſepultū fuit in hortis ſuis.

Perſius

PErſius flaccus aulus: patre flacco: matre fuluia:
volaterana ethrurie vrbe: ut euſebius ipſe deſcri-
bit lune poti⁹ nat⁹ eſt: mediocri aūt ſtatura inſigni for
ma ꝓbatis moribus: ingenio ⁊ doctrina preſtāti fuit.
Prima adoleſcentia pr̄e mortuo. Qu. rēniū palemoneꝫ grāmaticū vicentinuꝫ au
diuit. Mox rhetorice ſb virgineo flauo incubuit. inde ſe ad cornutū pħm ꝯferens
familiariter ſecū ad interitū vſq̄ꝫ vixit. Anno vo etatis nono ac vigeſimo ſtoma-
chi vicio regnāte nerone interiȷ̈t ⁊ rome in prediȷ̈s ſuis ſepultus eſt: vnū ſatyraꝝ
reliquēs libꝝ in q̄ vere laudis plurimū meruit: lꝫ impfectū. his q̄ꝫ tpibus cornu-
tus pħs ⁊ poeta a nerone crudeliſſimo ſine labe aliq̄ exilio dānat̄: qui pre nimio
amore perſiȷ̈ diſcipuli bibliotecā cōparauit preciū ſoro-
ribus (quas inſtituerat heredes) tradidit.

Philippus apoſtolus

PHilippus dn̄i nr̄i ihu xp̄i ex duodenario collegio
aplus vocatus: ut eū ſeq̄ret̄. Is adduxit frēm ſuū
nathanaelē doctorē legis: in q̄ dolus nō erat: ad euꝫ q̄ ad
aplatuꝫ nō fuit vocat⁹: ne ꝯuerſio hoīm ad fidē huma-
ne peritie attribueret̄. hic apl's cū ꝑ. xx. annos ꝑ vniuer
ſam ſcythiā p̄dicaſſet. Illāq̄ꝫ pene totā ad xp̄i fideꝫ ꝯuer
tiſſet. hieropoli aſie vrbeꝫ veniens hebeonitaꝝ hereſim
q̄ xp̄m fantaſticā carneꝫ ſumpſiſſe predicabāt extinxit: de
mu a paganis tentus ad imolāduꝫ ſtatue martꝭ adduct⁹
ſub baſe ſtatue draco egrediens filiū pōtificꝭ q̄ igneꝫ ī ſa
crificio miſtrabat ⁊ duos tribunos q̄ꝝ miſtri apl'm deti-
nebāt occidit: ⁊ plurios lāguidos reddidit: precibus tn̄
apl'i diſparuit ⁊ iſtos ſanitati reſtituit. Quā obreꝫ īfide
les euꝫ tenentes anno etatꝭ ſue ſeptuageſimooctauo cru-
ci quā p̄dicabat ad inſtar mgr̄i ſui affixerunt: ⁊ martireꝫ
chriſti fecerūt. Iſte duas filias v̄gines poſt ſe dereliq̄t
q̄ ambe cuꝫ pr̄e ſepulte ſunt vna a dextris alia a ſiniſtris.
BArnabas e ſeptuagitaduob⁹ diſcipulus fuit natōe
cyprus: hic datus fuit ī ſociū paulo ab apl'is ad p̄-
dicāduꝫ gentib⁹. Is ī italiā veniens ex p̄cepto petri oēꝫ
lōgobardiā predicādo ⁊ docendo circuiuit: ⁊ ꝑ ſe ſuoſq̄ꝫ
diſciplos ciſalpinā galliā ad xp̄i fideꝫ ꝯuertit. ⁊ apō me
diolanū p̄m⁹ cathedraleꝫ locū tenuit relicto ibi ep̄o ciprū
regreſſus cuꝫ euāgelio mathei pl'es ſanās apō ſalaminā
paulo ań petri martiriū ⁊ ipſe ibidē martirio coronat⁹ ē

Linea ſūmoꝝ pontificum

Linus

¶ Anno mundi. 5273. ¶ Anno chriſti. lxxiij.

LInus ab vltimo anno neronis btō Petro ſuccedēs vſqꝫ ad veſpaſiani tpa puenit. a cōſolatu ſaturnini ⁊ ſcipionis vſqꝫ ad capitonē ⁊ ruffum cōſules. Sunt q̄ hūc locū clemēti aſcribāt ⁊ linū ⁊ cletū pretermittant: quos nō ſolū hiſtoria: verū etiā hieronymi autoritas reprehēdit. Quartꝰ inq̄t, poſt petrū rome epūs clemēs fuit. ſiquidē linus ſecūdus. Cletus tercıꝰ ſunt habiti. Tametſi latinoꝝ pleriqꝫ poſt petrū ſtatim clementē numerent. quem certe cōſtat: tante em̄ modeſtie fuit: coegiſſe linū ac cletum ante ſe munus pōtificatꝰ obire: ne poſteris hec principatꝰ ambitio ꝑnicioſi exempli haberet. licet eidē petrus q̄ſi ex teſtamēto ſucceſſionis locū tradiderit. Fuit aūt linus ex natione thuſcus patre herculaneo vir certe moribꝰ ⁊ ſanctitate preclarus. Is ex mandato petri ꝯſtituit: neq̄ mulier niſi velato capite templū ingrederet. ⁊ ex ſacris ordinibus bis in vrbe habitis preſbyteros decē ⁊ octo. Epiſcopos vndecī creat Scripſit ⁊ res geſtas petri: maxīe vō eiꝰ cōtentionē cū ſymone mago. qui cū demones effugaret: mortuoſqꝫ ad vitā reduceret. a ſaturnino cōſule cuiꝰ filiā a demonibꝰ liberauerat capitali ſupplicio afficit. ac vndecimo kal. octobris in vaticano iuxta Petri corpꝰ ſepelit. cū ſediſſet in pōtificatu annos vndecim mēſes tres dies duodecim. Cuius corpus aiunt gregoriū epiſcopū oſtienſem in oſtiā trāſtuliſſe: ⁊ in diui laurentij templo honorifice collocaſſe.

Cletus

¶ Anno mundi. 5284. ¶ Anno chriſti. lxxxiiij.

CLetus papa natione romanꝰ de regione vicopatricij patre emiliano adhortante clemēte pōtificatus munꝰ inuitus ſuſcepit. licet doctrina moribus ⁊ dignitate plurimū apud ſuos valeret. vir q̄ꝫ optimꝰ atqꝫ ſanctiſſimꝰ qui nihil ꝓtermiſit. qđ ad augendā eccl'iam dei ꝑtineret. Quā cū optime ꝓ tpe cōſtituiſſet. redactis in ordinē ex mādatis petri vigintiquinqꝫ p̄ſbr̄is ſub domiciano ceſare martirio coronat: ac ſepelit apud btī petri corpꝰ in vaticano quinto kal. Maij. Et primus: vt aiunt: lr̄is apl'icis ſalutē ⁊ apl'icā benedictione ſcripſit. Fuit aūt tpibꝰ veſpaſiani ⁊ titi a cōſulatu veſpaſiani ſeptimo ⁊ domiciani quinto vſqꝫ ad domicianū ⁊ ruffum conſules vt Damaſus ſcribit. Sedit annis. xj. menſe vno diebus. xj. Sedes aūt huiꝰ morte diebus. xx. vacat.

¶ Bartholomeus apoſtolus

BArtholomeꝰ apl's vnꝰ ex ſenatoribꝰ celi. is poſt aduentū ſpūſſancti poſtqꝫ in lycaonia ⁊ india xp̄i euāgeliū predicaſſet. in albanā maioris armenie vrbē veniēs cōfeſtim tēplū vbi deus aſcaroth colebat ingredit. effecit ut demon nullū cultoribꝰ ſuis reſpōſuꝫ preberet: ꝑgentes ad vicinā ciuitatē: ab ydolo rn̄ſum habuerunt ob ingreſſum bartholomei coꝝ deuꝫ cathenis ligatū vt loq̄ nō valeret. ⁊ vt eū oñderet ait. capilli eiꝰ nigri ⁊ criſpi. caro cādida. oculi grādes. nares eq̄les ⁊ directe barba plixa. hn̄ſqꝫ paucos canos capillos. ſtatura eq̄lis collobio albo clauato purpura veſtit. Induit pallio albo qđ ꝑ ſingl'os angulos gēmas hꝫ purpureas cencies flexis genibꝰ ꝑ diē orat ⁊c. Ibi euāgeliū predicās polemiū ipſiꝰ vrbis regē ac reginā cū duodecī ciuitatibꝰ ad xp̄m cōuertit. ⁊ demonē deformē oñdit: ꝓpter qđ pōtifices tēpli indignati. ipſuꝫ ab aſtiago fratre polemij ſibi īfenſiſſimo ꝑmo cedi. deinde excoriari. ⁊ capite obtrūcari fecere q̄ ad celeſte gaudiū triūphū ꝑegit. cuiꝰ corpꝰ a fidelibꝰ ibidē cū oī veneratiōe tumulatū: poſtea ad lipparim delatū. inde beneuentū ⁊ vt aliq̄ ſentiūt demū romā trāſlatū: fuit aūt nobiliſſimis ortus parentibꝰ: qui hieroſolymā veniens audita xp̄i: diuinitate ac crebris eius miraculis eidem adheſit.

Appollinaris

APpollinaris rauēnatus epūs ſctiſſimꝰ vir ab apl'o Petro ordinatꝰ rauēnas miſſus: ſeuis verbeꝝ flagellis ſepe ꝯterit ⁊ ſenile corpꝰ ab impijs horrēdꝰ cruciatibꝰ laniat. ne aūt fideles de ſuis vexationibꝰ trepidarēt ſigna apl'ica ꝑfecit. puellā mortuā ſuſcitauit. cecis viſuꝫ reddidit. muto loq̄lā. leꝓſos mūdat. atqꝫ portētū ſimulachrū vna cū tēplo ī terrā deiecit. Tādē apđ eādē vrbē inter ſuccedētia tormēta glioſuꝫ ꝯſūmauit martiriū decimo ſcꝫ kal. auguſti.

Galba vir antiq̄ nobilitatis: cū ꝓgenies ceſarū in nerone defecit (qḋ cui ↄ̄detiſſimo ſigno apparuit. Auguſti eñ ſceptrū ē manib⁹ excuſſaꝫ eſt) neroni ſucceſſit nullo gradu ꝯtingēs ceſarū domū. In hiberia impator a militib⁹ creatus vbi neronis mortē cōperit: romā ꝯfeſtim venit ſeptim⁹ romanoꝝ impator. Qui a principio liberalib⁹ diſciplinis ⁊ iuri opaꝫ dedit ⁊ vita priuata inſignis fuit: militarib⁹ ac domeſticis in reb⁹. Sepe tñ ꝯſul. ſepe ꝓconſul frequēter dux fuit grauiſſimis bellis. Statura iuſta fuit. capite caluo. oculis ceruleis. adunco naſo. manib⁹ pedibuſqꝫ articulari morbo diſtortiſſimus vt neqꝫ calceū ꝑpeti. neqꝫ libellos euoluē aut tenere oīno valeret. excreuerat in dexteriore latere ei⁹ gibb⁹. Cibi plurimi tpe etiā hiberno añ lucē capere ꝯſueuerat: libidinis ꝓnus. verū cū oēs auaricia ac ſegnicia offenderet. Inſidijs ottonis rome ad lacū curcij cū piſone nobiliſſimo adoleſcēte quē in filiū per adoptionē ſuſceperat iugulat⁹ eſt. Perijt aūt tercio ⁊ ſeptuageſimo etatis anno impij mēſe ſeptimo. qui marcū fabiū quintilianū inſignē oratorē ex hiſpania romā duxit.

Otho octau⁹ romanoꝝ impator patre equite matre humili: materno tñ quā paterno nobilior: a prima adoleſcētia ꝓdig⁹ ac ꝓcax: per gr̄aꝫ liuie auguſte in cui⁹ domo creuerat: ſenator fact⁹. q̄ppe q̄ neronis familiaris fuerat: ⁊ oīm cōſilioꝝ particeps: inter tumult⁹ cedeſqꝫ inuaſit imperiū. Cū aūt ciuile bellū cōtra vitelliū in germania imperatorē creatū molit⁹: trib⁹ leuib⁹ prelijs ſuperior fuiſſet. vno ad alpes. alio apud placentiā. tercio ad caſtorē. quarto apud bebriacū ſuperat᷑. vnde rex deſperatione ſibimet manū iniecit. Cū vno ſe ictu infra leuā papillā traiecit. Irrūpentibuſqꝫ ad primū gemitū. modo celans modo detegens plagam exanimat⁹ eſt. ⁊ apud volateranā ethrurie vrbem funeratus vti preceperat. xxx. ⁊ octauo etat̄ anno. ⁊ nonageſimo ⁊ q̄nto imperij die fuiſſe aūt tradit᷑ ſtature modice ⁊ male pedat⁹: caluuſqꝫ: mūdiciarū v̄o pene muliebriū: quē alij predicāt virū fortiſſimū ac rei bellice vnicū imperatorē.

Vitellius nonus romanoꝝ imperator familia magis honorata quā nobili romā veniēs. puericiā primāqꝫ adoleſcētiā capreis egit inter tiberina ſcorta. ſequēti etate oīb⁹ ꝓbris cōtaminatus. caio per augurandi: claudio per alee ſtudiū: ſed aliquāto neroni acceptior. triū itaqꝫ principū indulgentia honorib⁹ ampliſſimis auctus. ꝓcōſulatū affrice. ⁊ curā operū publicoꝝ adminiſtrauit. a galba deinde in inferiorē germaniā miſſus eſt. Caſtra v̄o ingreſſus nihil cuiqꝫ poſcēti negauit ideo in veſte domeſtica impator eſt ꝯſalutatus. ac imperio potitus in oēm nequiciā ſeuiciā ⁊ ingluuiē ꝓlapſus eſt. Nam tante voracitat̄ fuit vt ſepi⁹ in die comederet: ⁊ vna cena ſuo iuſſu duo milia piſciū: ⁊ ſeptem milia auiū apposita ſint. ferunt eñ eū fuiſſe rubicūdiſſime faciei ⁊ obeſi ventris verū vbi cōperit veſpaſianū apud iudeā paleſtine ab exercitu imperatorē creatū cuꝫ legionib⁹ aduētare. primū deponere imperiū cōſtituit: poſtea a quibuſdā alat⁹ ſumptis armis ſabinū veſpaſianū frēm cū flauianis in capitoliū cōpulit: quo q̄dem ſucceñſo oēs cōcremati ſunt. Superueniēte veſpaſiano e cella pallatij per viā ſacrā ſemi nudus ad ſcalas deducit᷑ vbi excarnificatus in tyberim ꝓicit᷑. Perijt cum fratre ⁊ filio anno vite. vij. quinquageſimo.

Veſpaſianus flauius decimus ro. impator. cū rebellione ac cede triū principum incertū ac vagum imperiū fuit. tandē gens flauia firmauit. Veſpaſianus aūt natus eſt in ſannis vltra reatū vico modico: quinquēnio antequā auguſtus excederet. vxorē duxit flauiā domicillā ex hac liberos tulit tituꝫ ⁊ domicianū ⁊ domicillā. hic ante demandatū ſibi imperiū a claudio miſſus in germaniā ⁊ brittaniā tricies cum hoſte conflixit. Deinde biennio ante neronis mortē ad capiendā iudeā ab ipſo nerone miſſus. multa ibi ſtrēnue geſſit certamina: ꝓ quibus audita principis morte ab exercitu imperator appellatus eſt. qui bellū tito filio cōmendās romā per alexandriā ꝓfectus eſt: vbi vrbem deformē moribus ⁊ legibus ac ſtructuris ornauit: fuit enim vir clemētiſſim⁹ ac magnificentiſſimus qui principatu ſuſcepto rempublicā ferme collapſam optime reſtituit. Templū pacis perfecit. amphitheatrū (cuius pars adhuc in vrbe extat) inchoauit. Statura fuit quadrata cōpactis firmiſqꝫ membris. vultu veluti nitentis. offenſaruꝫ minime memor. colligendarū tñ pecuniarū nimiū ſtudioſus: licet ex alieno non raperet. eis deniqꝫ ad munificentiā vſus: expleuit enim cenſum ſenatoriū: conſulares inopes ſuſtentauit. Qui tandem poſtqꝫ multas deduxiſſet colonias ꝓ fluuio ventris vſqꝫ ad defectionem ſoluto imperatorē ait ſtantem mori oportere. Dumqꝫ conſurgit inter manus ſubleuantium extinctus eſt annum gerens etatis. 69. cum imperaſſet annis. x.

Linea Imperator
Galba

Otho

Witellius

Weſpaſianus

¶ Andreas apoſtolus

Andreas ſymonis petri frater: ⁊ in paſſione cru
cis soci⁹. Is primo fuit diſcipulus Iohãnis ba
ptiſte: poſtea ſecut⁹ eſt ihm quẽ iohãnes oñdit dicẽs.
Ecce agn⁹ dei. Poſt aduentũ ſpũſſancti in achaiã gre
cie ꝓuinciã ꝓfectus eſt. adhuc veſpaſiano imperãte:
cũ ſcithis euãgeliũ p̃dicaſſet ⁊ in achaia plures ad fi-
dem cõuertiſſet. ⁊ p̃cipue maximillã egee ꝓcõſulis ꝓ
uincie vxorẽ apud patras achaie ciuitatẽ ab egea com
p̃hẽſus: poſt longã diſputationẽ de xpo in carcerẽ tru/
dit. deinde a viginti ſatellitib⁹ grauiſſime cedit. ⁊ ad
vltimũ in cruce funib⁹ appendit vt longiorẽ cruciatuꝫ
ſufferret. ⁊ cũ popul⁹ ſeditionẽ mouit cõtra p̃ſidẽ obni
xe rogauit: ne impediret martiriũ ei⁹. Nã magiſter eo
rum in ſua paſſione patiẽtiã exhibuit. Vidẽs crucem
eã ſalutauit. Salue crux ſancta: q̃ in corpe xpi dedicata
es: ⁊ ex mẽbris ei⁹ tãq̃ margaritis ornata. In cruce
aũt biduo viuens apparente demũ circa eũ ſplendore
vltimo nouẽbris die martyriũ cõſũmauit. Maximilla
v̊o ipſi⁹ egee vxor cõfeſtim apl'i corp⁹ rapiẽs optimo
loco cũ aromatib⁹ ſepeliuit. Cuius ſane corpus vige-
ſimo conſtantij ceſaris anno cũ oſſib⁹ beati luce euãge
liſte ex eadẽ ciuitate in cõſtantinopolim trãſlatũ eſt: ⁊
quidã ferunt ꝙ nũc requieſcit in ciuitate malfitana ve
rũ eius caput poſtea papa pius ei⁹ nominis ſecũdus
e peloponeſſo romã auectu in beati Petri templo ma
xima cum veneratione collocauit.

Quintilianus

Quintilianus rhetor ac ph's celeberrim⁹ natione hiſpanus hiſdem tempori
bus cum in p̃cio magno eſſet: a galba p̃dicto ceſare romam ꝓductus: ibidẽ
ſcholam tenens clariſſimus habitus eſt. Vir certe eruditiſſimus atq̃ grauis: qui
inter cetera de inſtitutione oratoria octo libros compoſuit: atq̃ cauſarũ librum ꝓ
utilem edidit. Ex quibus hanc celebrem ⁊ memoria dignã habemus ſententiam
vtinã liberoꝝ nr̃orum mores nõ ipſi ꝑderemus. Infantiã eniꝫ ſtatim delicijs ſol/
uimus. Mollis quippe educatio quã indulgentiã vocant. neruos omnes mẽtis
⁊ corporis frangit. Huius aũt celeberrimi viri de inſtitutione oratoria liber cum
annis ferme ſexcentis deꝑditus ſtetiſſet. Poſtea a poggio florẽtino viro erudiriſ
ſimo circa annum domini. 1414. in Conſtantienſi concilio in quodam monaſte
rio integer repertus. Atq̃ ita eius ope tranſcriptus ⁊ emendatus in italiam de-
latus eſt.

¶ Thomas apoſtolus.

Thomas apl's qui didim⁹ dicit vel gemin⁹: vn⁹
ex duodecim apl'is fuit. Is dubitans de reſurre/
ctione xpi mag's nobis ꝓfuit (vt Gregorius ait) q̃ꝫ ma
gdalene credulitas: teſtis factus. non ſolum ꝑ auditum
⁊ viſum: ſed etiaꝫ ꝑ tactũ. Hic cũ xpi euangeliũ parthis
medis ⁊ perſis: hircanis ac bragmanis p̃dicaſſet. etiaꝫ
in indiã ſupiorem ⁊ inferiorem ꝓficiſcens multos cõuer
tit. Et migdoniã caritij cognati regis vxorẽ baptiſans
xpo conſecrauit. Ibidem quoq̃ multas adhuc extãtes
eccleſias fundauit. Indeq̃ vt Criſoſtomus ait ad regio
nem magoꝝ qui ad xpm venerãt adorandũ deueniens:
eos baptizauit: ⁊ in adiutoriũ fidei xpiane ſocios ſuſce-
pit. Tandem ab infidelibus in fornacem ardentẽ proie
ctus: illeſus tñ in eo manſit. Deinde ductus ad idolum
ſolis vt adoraret: apl'us genub⁹ flexis ait. Adoro dñm
meũ ihm xpm: p̃cipioq̃ tibi qui ibi latitas vt ſimulacrũ
cõminuas: Quo facto indignati pontifices templi ab
eis lanceis ꝑforatus martyrii coronã ꝓmeruit. Cuius
corpus haud multo poſt ad ediſſam ciuitatẽ tranſlatum
eſt. Quod aũt thomas in tranſitu virginis marie nõ af
fuerit ⁊ poſtea veniẽs de eius corporis ⁊ aĩe aſſumptio
ne dubitauerit. Et ideo virgo glorioſa ei apparens cin/
gulum ſuum dederit in teſtimoniũ huius: apocriphum
eſt. Licet credibile ſit cingulũ eius haberi ĩ terris quod
prati populo oſtendit.

Matheus apoſtolus

MAtheus apl's vocat⁹ a xpo in theolonio ex publicanis actibus aplus ⁊ euāgeliſta factus clariſſimus. ⁊ ipſe poſt dn̄i aſcēſionē euāgelio chriſti ī iudea predicato: cū ad gētes exteras tranſire ſtatuiſſet: ī ethiopiā pmus euāgeliū hebraice ſcripſit: ꝓ iudeis cōuerſis ad fidē: qđ quidē fribus ⁊ maxīe barnabe cōdiſcipulo a quo recedebat in ſui memoriā reliquit. In cui⁹ principio chriſti incarnationē in medio predicationez ⁊ ī fine ei⁹ paſſionē oſtēdit. Qđ quidē barnabas apl's ad predicationis officiū p diuerſas pagrās ciuitates ſecum deferebat: ⁊ ſuper egros ponebat: qui oēs cōfeſtim ſanitatis bn̄ficiū cōſequebanť. In ethiopiā mathe⁹ trāſiēs totā ferme regionē illā pcurrit predicando atq̄ inumeros ethiopū pplos chriſti iugo ſubdēs: ⁊ ethiopū gentē ablutā fonte baptiſmatū de fuſca formoſam reddidit: chriſti fundauit eccl'ias. Cū aūt epigeniā nobilē virginē cū ducētis virginib⁹ chriſto ꝯſecraſſet a rege ſpiculatore miſſo ad pđendū dei apl'm. Qui celebrata miſſa eleuatis ī celū manib⁹ iuxta altare īmerſo a tergo gladio eū occidit: ⁊ martyriū paſſus eſt vndecio kal. octobrīs. Rex morbo elephātie correpť⁹ vite tedio ſeipſuz interfecit. apl's p viſū populū admonuit vt epigenie frēm regē cōſtitueret. q̄ poſtea. 70. annis regens eccl'ias erexit ⁊ ethiopiā xp̄ianiſſimā effecit. Eunuch⁹ quē phillipp⁹ baptizauerat deinde gub̄nacl'a ethiopie ſuſcepit.

Proceſſus ⁊ martinian⁹

PRoceſſus ⁊ martinianus romani milites a diuo Petro ī carcē baptizati ⁊ ipſi cū nerōis iuſſu oris ꝯtuſionē: eculeū: flāmas fuſces: ſcorpioneſq̄ ꝑpeſſi fuiſſent: nouiſſime ſexto nōs Julij martirio coronati ſunt. Nere⁹ q̄z archela⁹ frēs romani ciues ſub hac perſecutione rome martirio coronati ſūt. Sili mō torpet⁹: torquat⁹ ⁊ ſecūdus cecilius eufraſius ſanctiſſimi chriſti cōfeſſores apud hiſpanias martyrio coronanť. Marcus preterea affricani patricij romani fili⁹ a btō lino baptizatus. marcellus quoq̄ ⁊ apuleus ⁊ alij.

Tecla virgo

TEcla v̄go preclariſſima pauli apl'i diſcipl'a poſtq̄ ꝓ cōfeſſiōe chriſti: fuſtes: beſtias: ignes: tria atrociſſima tormēta ptuliſſet cū de iconio ſeleuciā veniret. 9. kal. octob. ī pace q̄euit.

Judas qui ⁊ Tadeus apl's

IUdas q̄ ⁊ thade⁹ ſymonis chananei ⁊ iacobi minoris frater marie cleophe ex alpheo fili⁹ ⁊ xp̄i apl's Js pmo poſt aduentū ſpūſſcti in meſopotamia ⁊ ī inferiori regione pōti chriſti euāgeliū predicauit: ⁊ efferas ⁊ indomitas gētes q̄ſi beluarū naturas ſctō dogmate mitigauit. Deinde ſimul cū ſymone aplo in perſidē ꝓfecti ſunt ⁊ vt eccl'iaſtica hiſtoria habet ad abagarū regē venit in ediſſa ciuitate qui epl'az ad xp̄m an̄ paſſionē ei⁹ ꝯſcripſit cui xp̄s ſcripto r̄ndit: q̄ cū irremediabili corporis morbo tenebať quē cū ab infirmitate liberaſſet deinde cū ſymone aplo martyriū cōpleuit. Sepultus ī netri armenie vrbe: cui⁹ feſtiuitas quinto kal. nouembris celebrať. Scripſit aūt iudas hic epl'am breuem: que ex ſeptem canonicis vltima habeť.

Diaſcorides

DIaſcorides medicus grecus ⁊ militaris diſcipline vir in herbaria arte his temporibus admirabilis fuit. Et herbarū virtutes arbor lapidū aromatū accuratiſſima doctrina cōſcripſit: imo vt de ſeipſo teſtať: quecūq̄ (inq̄t) poſui nō ex opinione aut fama cognui: ſ; ex electione ⁊ experimēto didici: de quo etiā Plini⁹ mentionē facit.

Symon apoſtolus

Symon cleophe filiꝰ ⁊ dñi nři ihū xpī apl's ac cōſobriꝰ: appellatꝰ chananeus germanꝰ thadei fuit q̄ dictus eſt iudas. Zelo dñi feruēs par in cognomēto petri cui in ſorte pdicationis egypti principatus aduenerat poſtq̄ꝫ circūquaq̄ꝫ xpī euāgeliū pdicaſſet ⁊ ex ꝯſenſu aploꝝ poſt martyriuꝫ iacobi apli hieroſolimitanā rexit eccliaꝫ. Cū aūt centeſimū ⁊ vigeſimū ageret annū ⁊ ad ſimulachrū ſolis cū iuda aplo pductus fuiſſet vt oſtēderēt ea plena eſſe demonibꝰ pceperūt vt ea cōfringerent. Ethiopes nigri egreſſi idola cōfregerūt. Qd pōtifices vidētes in aplos irruerūt eos trucidātes. Et vt alij hūt apd atticū cōſulare ab hereticis accuſatus qd xpianus eſſet poſt multa ⁊ grauiſſima ſupplicia: iuſſus eſt ſimul quā dñs ptulerat paſſione vitā finire: oībus admirantibus q tam ſenex id crucis ſuppliciū pati potuiſſet. alij ſymonē cleophe filiū epm hieroſolyme fuiſſe atteſtant Verū paſſus eſt quinto kalēdarū nouēbris. quo etiam die feſtū beati Jude apli eius ſimul honore celebraf.

Petronella

Petronella virgo ſacratiſſima diui petri apli filia ⁊ quidē pulcherrima de volūtate petri febribus laborabat a diſcipulis aūt interrogatus cur illā egrā nō curaret: ⁊ plures alias ſanaſſet. ait: ſic ei expedire. pcepit tñ vt eis miniſtraret deinde rediret ad lectū At vbi in timore dei pfecta eſſe cepit: ſanitatū remedia a patre recepit. Eā q̄ppe cū flaccus comes inuitā cōiugio ſibi ſociari vellet: tridui inducias poſtulauit: q̄ in tpe ieiunijs ⁊ orōnibus vacās tercio die ſtatim vt xpī dñi nři ſacr̄m a ſctō nicomede pſbytero accepit emiſit ſpm. Quāobrē flaccus vidēs ſe fore deluſum eueſtigio felicolā eius ſociā ⁊ nicomedē pſbyterū varijs tormētis vitā finire coegit. Corpus eius rome ſepultū fuit. Eius diei celebritas vltima Maij obſeruaf.

Lazarus marte ⁊ marie magdalene ſoror germanus ⁊ maſſilieſis eps. quē dñs noſter ihs xps a mortuis ſuſcitauerat: ⁊ ipſe terciodecimo imperij claudij anno: ſecunda morte migrauit ad dñm. Cuius etiā ſoror martha nō lōge poſt p annū eni in quo toto febricitauit: ſibi reuelato a dño in pace quieuit: quā beatꝰ frōtinꝰ ſepulture tradidit. in q̄rū venerabilē mēoriā nō lōge a bethania poſtea extructa fuit eccl'ia. vbi (vt diuꝰ ait hieronīmꝰ) e vicino domꝰ eoꝝ cōſeruabaf. Marcella vo eiꝰ pediſſequa ꝯſcripſiſſe vitā eiꝰ dr̄: q̄ poſtea ī ſclauonia pergens: ⁊ plēs ad fidē ꝯuertes: pꝰ decē ānos a dormitiōe marthe ī dño q̄euit huiꝰ q̄ppe ſctiſſimi viri lazari ⁊ ſoroꝝ reliq̄e apd vrbē maſſiliā pcipuo venerant obſeq̄o. eiꝰ feſtiuitas. 16. kal. ianuarij celebraf.

Lazarus

Mathias apoſtolus

Mathias apls natiōe bethlamites ex tribu iuda ꝓgenitus. q poſt aſceſiōe dñi ab aplis ſorte ī eoꝝ nūero fuit electꝰ. ſicut lucas in actibꝰ aploꝝ ꝯteſtatꝰ eſt. ⁊ poſt aduētū ſpūſſancti iudeā ī ſorte accepit pdicationi ⁊ miraculis inſiſtebat. Narrāt certi ex hiſtoria eiꝰ q̄ treueris eē debet. q mathias ī lege dñi erat doctiſſimus: corpe mūdus: aīo prudēs: ī ꝯſilio puidus: ī ſermone expeditꝰ, iudei ei aduerſātes: cū de blaſphemia accuſabāt iō duos ſtatuerāt q̄ eū lapidibꝰ oppeteret: aꝰ q̄dā aūt int hec tormēta ſecuri ꝑcutit: extēſis manibꝰ ſpm deo reddidit. Cuiꝰ corpꝰ inde romā: ceteri paduā: reliq treueriꝫ trāſlatū ferūt. Eius aūt natale. vj. kal. marcij celebraf. Licet de tpe eiꝰ martyrij varie referant ſnīe. Certū tamē eſt eū in locū iude ſcariothis ſubſtitutuꝫ ab aplis fuiſſe cum diuina ſors ſup eum cecidit.

Lucas euāgeliſta

LVcas euāgeliſta xp̄iq̄ʒ diſcipulus natiōe ſyrus ex antiochia arte medicus ⁊ greci ſmonis nō ignarꝰ: ſectatoꝛ pauli apl̄i: ⁊ oīs eius pegrinationis comes indiuiduꝰ: ſine vllo crimine fuit: hic cū duo intellexiſſet eſſe euāgelia p matheū quidē in iudea: ⁊ marcū in italia. ⁊ ipſe inſtigāte ſpūſancto in achaie ptibus ꝓut a paulo didicerat ſuū ꝯſcripſit euāgeliū: de q̄ paulus. Miſimꝰ inq̄t cū illo frēm cuiꝰ laus ē ī euāgelio p oēs eccl'ias. Et ad colloceñ. Salutat vos lucas medicus chariſſimꝰ meus. Suū tn̄ euāgeliū nō mō ab apl'o paulo didicerat: ſ etiā a ceteris apl'is vti narrat. ſicut tradiderūt nobis q̄ ab inicio ipſi viderūt: ⁊ miniſtri fuerūt ſmonis: ferūt etiā eū a btā dei genitrice maria (cuius familiaritate vſus fuerat) edoctuȝ fuiſſe. Hic etiā cū picture artis edoctus eēt: ꝓpter ꝯuerſationē quā iugiter cū btā virgine habuerat (vt ſcribit Damaſcenꝰ) eiꝰ imaginē pluries depinxit. E q̄bus nūc rome due ꝓhibent: quarū vna apud ſanctam mariā de ppl'o maxīa veneratiōe cuſtodit. Cōſcripſit ⁊ actus apl'oꝝ ꝓut ipſe viderat. Cūq̄ʒ q̄tuoꝛ ⁊. lxx. annis ſine vxoꝛe ꝑmāſiſſet in bithinia. 18. die octob. diē obijt. Cuiꝰ oſſa vigeſimo ꝯſtātij anno ꝯſtātinopolim trāſlata fuerūt. nūc padue ī baſilica ſctē iuſtine quieſcūt.

Euax rex

EVax arabū rex inſignis ph̄s ⁊ medicus ⁊ rhetoꝛ tēpeſtate hac floruit. Qui int ceteras ſue doctrine opa: volumē de medicinis optimū a ſe cōpoſitū neroni trāſmiſit. in quo nō ſolū herbarū medicinaliū: ſed ⁊ lapidū ſpēs noīa ⁊ coloꝛes: ac q̄bus in regionibus valeāt repiri ſcripſit. de quo etiā plinꝰ meminit. ¶ Vectius q̄ȝ valēs alter medicus grecus meſſalie adulterio nobilitatus: multā nactus potētiā rome ī medicinis nouā ſectā inſtituit: ⁊ ſe tam veteribus q̄ʒ nouiſſimis effrenata temeritate pꝛepoſuit. Ipocratē ſupplātauit. ipſum tn̄ Galienus ignorātiſſimū fuiſſe oſtendit.

¶ Maria magdalena

MAria magdalena inſigniſſima xp̄i apl'a ab adoleſcētia ſua (ut ſacra eiꝰ hȝ hiſtoꝛia) cū eēt cūctis puellis pulchritudine p̄lata: ex marthe ſoꝛoꝛis lazariq̄ʒ germani ſnīa ī magdalū caſtellū marito tradita fuit. Sȝ ꝯfeſtim voluptatū fallacia vanaq̄ʒ leticia ſeducta: hieroſolimam petijt: magnaſq̄ʒ opes p̄rimonij inter ſe diuidētes: marthe bethania caſtellū ꝓpe hieroſolimā ei caſtrū magdalū a q̄ nomē ſoꝛtita ꝯtigit. Lazaro aūt militie vacātī ps nō modica hieroſolimoꝝ. hec q̄ppe generis ſui īmemoꝛ peccatrix euaſit. verū dn̄o ih̄u p̄dicāte culpas ſuas punire cepit ⁊ ad eū ī domo ſymōis leproſi ꝯuiuātē venit: ad pedeſq̄ʒ eiꝰ retro acceſſit: vbi vbertī lachꝛimas effūdēs pedes lauare cepit: ⁊ capillis capitis ſui tergēs exoſculabat: vngētoq̄ʒ p̄cioſiſſio vngebat (vt ſacra hȝ hiſtoꝛia) dn̄s ad illā inquit O mulier remittunt tibi pctā tua vade ī pace. deinde xp̄o q̄ad vixit ardētī ſtīme adheſit. Eius q̄ȝ dilectiōe lazarū frēm quatriduanum a mortuis ſuſcitauit. Optimāq̄ʒ ptē (eo teſtāte) elegit poſt dn̄i aſcēſione diuino nutu maſſiliā venit: deniq̄ʒ diuine cōtēplatiōi auida: aſprimā heremū petijt in loco diuinitꝰ p̄pato: trigīta annoꝝ ſpacio hoībꝰ incognita māſit vbi nec aq̄ꝝ fluēta: nec arboꝝ ſolacia ⁊ q̄libȝ die ſeptē hoꝛis canonicis ab angel' ī ethera eleuabat ⁊ celeſtiū agminuȝ gl'ioſos ꝯcentꝰ coꝛpalibꝰ etiā auribꝰ reficiebat. vn̄ diebꝰ ſingulis bis ſuauiſſimis ſatiata ꝯuiuijs p eoſoē angeloſ ad ꝓpriū locū īde reuocata alimētis coꝛpalibꝰ nullatenꝰ īdigebat. tādē reuelata p hēmitā maximino ep̄o q̄ eā dn̄ica die in auroꝛa cū de coꝛpe migratura eēt expectauit q̄ appēs duobꝰ cubitis a terra eleuata ī medio āgeloꝝ mixto lumine circūdata ſūpta eukariſtia cū lacrimis ſpm̄ deo reddidit vndecio kal. auguſti.

e Antiochiam i[n] Metropolitana rantaſienſi ho[…] aſſeruatur

Linea ſummoꝝ pontificum

Clemens

¶ Anno mundi. 5294. ¶ Anno chriſti. 94.

CLemēs patria romanus de regione celij mōtis. patre fauſtino domiciani tpib⁹ fuit: poſt cletū pōtificē ſedit annis. 9. dieb⁹. 10. q̄rtus igit̄ erat rome epiſcop⁹ poſt Petruꝫ. tametſi pleriq̄ latinoꝝ ſecundū putauerūt. vt ex ep̄la ad beatū iacobū hieroſolimitanū ep̄m miſſa conſtat. Uerū hic oīm modeſtiſſim⁹ Linū ⁊ Cletū ſponte ſibi in tanto labore pretulit. Qui cū doctrina ⁊ religione ac pietate inſignis haberet̄ ep̄las eccl'ie noīe edidit. Deinde eccl'iam romanam inſtitutis ⁊ morib⁹ cōfirmatur⁹. cōſtituit ne quis vnq̄ ep̄s abſente diacono celebrare preſumeret. Uetuit itē laicis ne quē clericoꝝ accuſare preſumeret. ⁊ regiones ſeptē notarijs diuiſit qui diligēter res geſtas martyrū ſcriberēt. Clemens aūt pietate religione doctrina multos ad fidē xp̄i quottidie traducebat. Quāobrem. P. tarquini⁹ ſacroꝝ princeps cū Mamertino vrbis prefecto traianū in chriſtianos concitat cui⁹ imperio in inſulā clemēs deportat̄: vbi ad duo milia chriſtianoꝝ ad ſecāda marmora damnatoꝝ inuenit. Dum ibi aque penuria laborarent quā ſexto miliario repetebāt clemēs populi neceſſitate cōmotus collē haud lōge poſitū ꝯſcēdēs agnū vidit: ſub cui⁹ dextro pede fons diuinit⁹ abūdantē aquā ſcaturiebat: q̄ q̄dē ⁊ recreati oēs ſunt: ⁊ m̄lti ad fidē cōuerſi vn̄ mot⁹ traian⁹ ſatellites quoſdā miſit q̄ alligata collo ei⁹ anchora eū decimo kal'. decēbris ī mare ꝓiecerūt. cui⁹ ſacratiſſimū corp⁹ nō multo poſt ad litt⁹ delatū eſt atq̄ eo loci ſepultū vn̄ fons emanauerat: ei⁹ in morte dies. xxij. ſedes vacat.

Anacletus

¶ Anno mundi. 5303. ¶ Anno chriſti. 104.

ANacletus natione grecus patria athenienſis antiocho patre nat⁹ Clemēti in pōtificio ſuccedit Nerue traiani tpib⁹. hūc Euſebi⁹ pretermittēs dicit ipſuꝫ eſſe cletū. Damaſus tn̄ in cronica ſua cletū ab anacleto patria ⁊ genere mortis differre oſtēdit. Nā clet⁹ natione roman⁹ ſub domiciano. Anaclet⁹ vo athenienſis ſb traiano morit̄. Hic aūt ⁊ mēoriā Petri cōpoſuit. ⁊ ſeorſuꝫ a plebe loca vbi martyres ſepelirent̄ aſſignauit. ⁊ ſacris ordinib⁹ ſemel menſe decēbri habitis preſbyteros q̄nq̄: diaconos tres: ep̄os diuerſis in locis ſex numero creauit. Sꝫ ⁊ inſtitutis ⁊ morib⁹ romā eccl'iaꝫ ꝯfirmatur⁹. Cōſtituit ne ep̄s a paucioꝛib⁹ q̄ a tribus ordinaret̄ ep̄is: ſimplex vo ſacerdos ab vno ep̄o. ⁊ ne ep̄s alienos ſbditos ordinare p̄ſumēt. Tādē ſb traiano p̄ncipe vltio ſupplicio pempto vacat ep̄at⁹ dieb⁹. 13. ſedit aūt annis. 9. menſib⁹ duob⁹ dies. 10.

Euariſtus

EUariſtus papa natione grecus: patre iudeo noīe iuda ex bethleem ciuitate vir ſane iuſtus ⁊ integer: titulos in vrbe roma primus preſbyteris diuiſit: ⁊ ſeptē diaconos in ordinē redegit: qui cuſtodirent ep̄m predicantē ꝓpter ſtilū veritatis idē cōſtituit ne plebis in ep̄m accuſatio reciperet̄. Uetuit clādeſtina mr̄imonia: ⁊ vt ſponſus ⁊ ſponſa a ſacerdote benedicerent̄. Ordinationes ter habuit menſe decembri: ac preſbyteros ſex: diaconos duos: ep̄os p diuerſa loca numero quinq̄ creauit. Deniq̄ vt quidā tradūt martyrio coronat̄ vltimo traiani principis anno. Sed melius cenſent qui ſub hadriano nōdum in chriſtianos placato id ei contigiſſe ſcribunt. Annis enim nouem ſedit menſib⁹ decem diebus duobus. Sepultus eſt aūt in vaticano apud beati Petri corpus vj. kal'. nouembris. Uacat tum ſedes dies. xix.

¶ Johannes miſſus in oleum

PErſecutionē ſecūdā chriſtianoꝝ Domicianus. xij. ſui imperij anno poſt nerone in chriſtianos exercere cepit. in qua ⁊ iohānes ap̄l'us ⁊ euāgeliſta a domiciano imꝑatore romā adductus poſt īmiſſionē in olei feruentis doliuꝫ ex quo illeſus exiuit: in pathmos inſulam relegatus eſt. Poſt obitum domiciani ab exilio reuocatus epheſim reuerſus eſt. Domicilla virgo ſanctiſſima flauij clementis ex ſoroꝛe neptis: quā idem ſanctus clemens ſacro velamine cōſecrauerat: ſub hac perſecutione in pontiā inſulā deportata: longū exiliū paſſa. In cubiculo a quodā tyrāno cū euphroſina ⁊ theodora atq̄ alijs virginibus exuſta eſt. ¶ Nicomedes item romanus preſbiter ſub hac domiciana perſecutione rome in via numentana paſſus eſt. ¶ Hermocoras quoq̄ aquilegienſis archiepiſcop⁹ diui marci diſcipulus cū multa genera penarū expertus fuiſſet: ad vltimum cum fortunato archidiacono ſuo capitali ſententia perpetuā gloriā ſibi comparauit: licet alij dicant eum ſub nerone ſecuri percuſſum martyriū compleuiſſe. hic ſyrum papienſem epiſcopū habuit diſcipulum. Paſſiq̄ ſunt inter ceteros Cletus ⁊ Anaclet⁹ apoſtolici ⁊ alij quoq̄ multi.

Titus prim⁹ veſpaſiani fili⁹ vndecim⁹ romanoꝝ imperator: patre defūcto imperare cepit: vir certe natura beniuolētiſſim⁹. virtutē aūt titi filij veſpaſianus tanti ſemp fecit: vt tumultuantib⁹ quibuſdā ob cupiditatē imperādi dixerit aut neminē aut filiū impio potiturū: ⁊ merito quidē cū ob virtute ⁊ integritatē animi titus amor ⁊ delicie humani generis haberet. Nam ⁊ eloquētiſſimus in pace ⁊ fortiſſim⁹ in bello: ⁊ clementiſſim⁹ in delinquētes eſt habitus. Ita comis ⁊ liberalis vt nulli quicq̄ negaret: hoc cū rephenderēt amici: rñdiſſe fert nemine a vultu principis triſtem diſcedē oportet. Addidit ⁊ illud: recordat⁹: q̄ nihil cuiq̄ muneri dediſſet: amici diē pdidi. Qui ⁊ latine greceq̄ lingue peritiſſimus fuit. Ideo aſcanij pediani viri doctiſſimi familiaritate delectat⁹ eſt. Hic capta iudea euerſis hieroſolimis: tēploq̄ ſolo equato: ad ſex centa milia hoīm interfecta referunt. licet Joſeph⁹ in eo bello captus vndecies centena milia ferro ac fame eo bello perijſſe ſcribat. captaq̄ ad centū milia ac publice venundata. Deuictis iudeis triūpharūt pater ⁊ fili⁹ eodē curru vecti ſubſequente domiciano equo albo inſidētē. Cui⁹ triūphi monimēta rome adhuc extant. Inſculpta q̄z candelebra ⁊ tabule veteris legis e templo ablate apparēt. Exceſſit tandem in eadē qua pater villa p⁹ biennīū ⁊ menſes duos dieſq̄. xx. quā ſucceſſerat. Altero ⁊ q̄dragesimo etatis anno: delatuſq̄ ad ſepulchrū eſt publico luctu: ac ſi parēte orbati oēs eſſent.

Domicianus titi frater ⁊ veſpaſiani fili⁹ duodecim⁹ romanoꝝ imperator: in initicia principatus quottidie ſibi ſecretū horarū ſumē ſolebat nec q̄cq̄ amplius q̄ muſcas captare ⁊ pacuto ſtilo cōfigere: vnde quidē pdiens interrogat⁹ eſſe ne quiſpiā cū ceſare. Rñdit p iocum ne muſca quidē. Neroni q̄z aut gallicule ſimilior quā patri veſpaſiano aut fratri moderacior tñ primis annis eſt habitus: mox in ingentia vicia prupit: libidinis: deſidie: iracūdie: crudelitatis: multos ex nobilib⁹ interfecit: pleroſq̄ in exiliū miſit. Plurima tñ ampliſſima opa incendio abſumpta reſtituit: ſed oīa ſub titulo tantū ſuo ac ſine vllo priſtini autoris mēoria. Jus q̄z diligēter ⁊ induſtrie dixit: ⁊ bibliothecas incendio abſumptas impēſiſſime reparare curauit miſſis ad alexandriā qui deſcriberent. demū criminib⁹ tantū odij in ſe cōcitauit: vt pene patris ⁊ fratris nomē aboleuerit: ⁊ ad eā demētiā venit vt ſe dñm ac deū vocari ſcribi colīq̄ iuſſerit. Tādē diuina ſu puenīēte vltione a ſuis interficit in cubiculo: hui⁹ vo cadauer p veſpiliones delatū ignominioſe ſepelit āno etatis ſue. 35. impij q̄ntodecimo. Statura fuit pcera. vultu modeſto. ruboriſq̄ pleno. grādib⁹ oclis. ꝑterea pulcher maxie i iuuēta.

Nerua tredecim⁹ romanoꝝ imperator poſt domicianū impator elect⁹: iā ſenio pfectus. Js moderate vite: tum publice tū priuate princeps. equiſſimū ſe atq̄ vtilē rei publice pſtitit. hic ſuſcepto impio cū oīa ipſi⁹ impij ſceptra: ex pdeceſſoris tumultu offendiſſet: ſe equiſſimū atq̄ vtilē oīb⁹ pſtare conatus eſt vnde ei⁹ opa ex ſenatus decreto domiciani acta abrogata ſunt. vñ multi ab exilio rediere. pleriq̄ vo bona ſua quib⁹ antea ſpoliati fuerant hui⁹ beneficio recepe. verū poſt primū ſui principat⁹ annū cū iam ſenio pmeret ⁊ mors inſtaret. reipublice cauens traianū principē in filiū p adoptionē accipiēs: ſecūdo ⁊ ſeptuageſimo etatis anno morit. Imperij vero ſui anno primo ⁊ menſe quarto. cui⁹ corpus i hortis ſaluſtianis ſepeliētes inter deos (ex ſenat⁹ decreto) retulerunt.

Traianus genere hiſpan⁹ cognomēto vlpi⁹ crinitus: decim⁹ quart⁹ romanorū imperator: imperiū accipiēs poſt neruā: militari gloria vrbanitate ⁊ moderatione oēs principes ſupauit. Nā fines impij longe ⁊ late diffudit. Germaniā tranſrhenanā in priſtinū ſtatū reduxit. Daciam ⁊ multas tranſdanubiū gentes impio romano ſubegit: parthos recepit. albanis regē dedit. Euphratē ⁊ tigrim puincias fecit: vſq̄ ad indie fines ⁊ mare rubrū acceſſit. Deniq̄ vbiq̄ terrarū ita ſe equalē oībus pbuit: vt vſq̄ ad iuſtiani tpa in creatione pricipū ſit acclamatū felicior ſit auguſto ac traiano melior. Preterea vo tante comitatis ⁊ humanitatis fuit in viſendis egrotis: ſalutādis amicis: vt ei tanta benignitas vicio daret: vnde dictū illud impatore dignū pdijt. Talem priuatis imperatorē eſſe oportere quales ſibi priuatos optat habere: honores aūt diuicias facultates: pmia bene merentib⁹ eque diſtribuit. Nihil in vita agens: qd ad cōmunē vtilitatē nō ptineret. hac tanta gloria bello domiq̄ parta: apud ſeleuciā iſaurie ciuitatē pfluuio ventris perijt. anno imperij eius decimooctauo menſe ſexto: cuius oſſa romā poſtea delata ſunt: ⁊ in vrbe ſepulta vrna aurea in foro qd ipſe ſtruxit ſub colūna coclide que adhuc cernit: cuius altitudo. cxl. pedum.

Thimotheus

Timothe⁹ pauli apl̄i diſcipul⁹ epheſi eps̄ filius vidue fidelis. patre tn̄ gentili ab eo ordinat⁹. poſt multos ꝓ chriſto agones martirio coronaƭ. Sunt tn̄ qui dicūt eū ſub nerone paſſum. Cui dux torqreƭ duo angeli apparuere dicentes. Erige caput in celū ⁊ vide. qui vidit celos aptos iheſum coronā gēmatā tenentē atqꝫ dicentē ſibi hāc de manu mea accipies. Qd̄ ut quidā noīe appollinarꝭ vidit ſe baptizari fecit. qua ꝑpter preſes ambos decollari iuſſit. Ad hunc paulus e laodicia duas ſcripſit epl̄as.

Titus ſimiliter pauli apl̄i diſcipulus cretenſiū eps̄ poſtqꝫ predicationis officiū fideliſſime exercuiſſet. beatū finē adept⁹ eſt. cui Paul⁹ ex nicopoli ſcpſit epl̄as. ❡ Creſcēti⁹ qꝫ Pauli diſcipul⁹ q̄ ſupiorib⁹ dieb⁹ ꝑ galliā trāſitū faciēs multos v̄bo p̄dicationis ad fidē xp̄i cōuerterat: tandē q̄nto kal̄. Julij in pace q̄euit.

Dionyſius

Dionyſius ariopagita ph̄s clariſſim⁹ in hac pſecutiōe domiciana cū eleutherio presbytero ⁊ ruſtico diacono in pariſio paſſionē meruit. q̄ cum a clemēte ro. pōtifice ex precepto beati Petri ad gallias predicationis gr̄a direct⁹ fuiſſet. ⁊ opus dn̄i cōmiſſuꝫ ardenter egiſſet. a prefecto pariſioꝝ vrbis noīe feſtennio. vna cū ſocijs nonagenari⁹ prius colaphiſat⁹ cōſputus ac deriſus ⁊ ſup cratem ferreā poſitus flāmis nudus extenſus ⁊ alia tormēta paſſus fuiſſet: tandē genib⁹ flexis capite pcuſſus martiriū cōpleuit. deinde caput ſuū inter brachia portauit angelo duce ad locū vbi poſtea requieuit. Hic eſt ille dionyſius qui athenis in paſſione dn̄i iheſu dixit. Aut de⁹ nature patiƭ aut tota mūdi machina deſtrueƭ. Quē poſtea paulus apl̄s baptizatuꝫ diligēter inſtruxit. ⁊ athenēſiuꝫ ep̄m ordinauit: vbi maximā regionis partē xp̄iane fidei ſubiugauit. Deinde in gallijs ſeptio id⁹ octobris martirio coronat⁹ cū doctiſſim⁹ habereƭ multa preclara reliquit ſcripta. ⁊ cū ceteris apl̄is (vt i libro de diuinis nominib⁹ ipſemet teſtaƭ dormicioni dei genitricis interfuit) poſtea cum audiſſet apl̄os Petrū ⁊ paulū a nerone rome detentos ad eos viſendos venit. inde a clemente ep̄o ordinatus vt premiſſum eſt.

Victorinus

Victorin⁹ ſctitate ⁊ miraculis clarus eiuſdem vrbis digniſſim⁹ eps̄: is ex vrbe ad neruā principē tāqꝫ chriſtian⁹ adduct⁹ ſtatim iuſſu ipſi⁹ capite deorſuꝫ ſuſpēd: ꝑ in loco vbi putētes ⁊ ſulphuree aque emanabāt. vbi cū ꝑ triduū id martyrij genus ꝓ noīe iheſu chriſti cōſtantiſſime ꝑtuliſſet. nonis ſeptēbris glorioſe coronatus migrauit ad chriſtuꝫ. Sub nerua qꝫ impatore eutices ⁊ marcus paſſi ſunt. Aurelianus em̄ ſpōſus domicille cū intelligeret eā plus diligere hos ſctōs ꝑpter fidem ⁊ virtutē eoꝝ ⁊ nereum ⁊ achileū iam martyrio coronatos ex licentia impetrata a nerua quaſi ſeruos ꝑ ſingula predia ſua diuiſit: vt terram quottidie foderent. Sed cum oībus gracioſi eſſent ⁊ miracula facerent. Tandē ab aurelia io diuerſis penis occiſi ſunt. xvij. kal̄. Junij.

❡ Johannes apl̄us ⁊ euangeliſta

Johānes apl̄s ⁊ euāgeliſta iacobi maioris ex zebedeo frater. ⁊ matre maria ſalome chriſti ih̄u predilectiſſim⁹. in miori etate ad diſcipulatū aſcit⁹ eſt. hūc virū ſanctiſſimū vſqꝫ ad traiani tp̄a ꝑueniſſe ferūt. qui cū aſianas erexiſſet eccl̄ias: nouiſſim⁹ oīm ſcripſit euāgeliū. ⁊ ea q̄ a matheo marco ⁊ luca conſcripta fuerūt cōfirmauit: ferūt ⁊ ob eā rem a iohāne poſtremo factū. quo ebionitarū dogma ꝯſurgēs infringeret q̄ aſſerebāt ⁊ impudenter quidē xp̄m ante mariā nō fuiſſe. eius em̄ diuinā naturā Johānes explicat In principio erat verbuꝫ ⁊c̄. Scripſit ⁊ alia multa. tuꝫ vero apocalypſim relegat⁹ a domiciano i pathmon inſulam: quo poſtea interempto ⁊ act⁹ ei⁹ ob nimiā crudelitatē a ſenatu reſciſſis impante nerua epheſuꝫ redijt. ibiqꝫ vſqꝫ ad traianū principē ꝯſilio ⁊ ſcriptis eccl̄ias ſuſtentās: ſenio cōfectus ſexageſimooctauo p⁹ paſſionē xp̄i anno in dn̄o quieuit. Cū em̄ nonagita eēt annoꝝ dn̄ica die a p̄mo pulloꝝ cātu intrās eccl̄iam: ⁊ pp̄lo p̄dicās demū foueā q̄drată qua i eccl̄ia fieri iuſſerat intrās: luce i mēſa apparēte vt videri nō poſſ: q̄ recedēte fouea plena māna ſcaturiēte iuēta e nec rep̄tū ē corp⁹ ei⁹. liber aūt apocalipſ (vt diu⁹ hiero. ſcribit) tot hꝫ ſacra q̄t v̄ba i q̄b⁹ latēt ſnie:

Perſecutio xpianoꝝ tercia. Cū augebaꝛ mirū ĩmodū xpiana reſpu. Traianus lꝫ ſingularis iuſticie ⁊ humanitatis pˀnceps eſſet decimo impij ſui annoꝝ quorūdā malignoꝝ delatione ꝓuocatꝰ. veritꝰ ne qd detrimenti romanū imperiū inde caperet. terciā pſecutionē in xpianos ꝯceſſit qua quidem multi interempti ſunt. At vō plinius ſecūdus qui tum ꝓuinciā gubernabat. miſericordia ob multitudinē interēptorū motꝰ ad Traianū ſcribit. Innumera hoim milia quottidie obtrūcari. in qbus nihil oīno ſceleris deprehenderet. vt aliquid qđ romanas leges offenderet: niſi hoc ſolū qđ ante lucanos hymnos xpo cuidaꝫ canerent deo. adulteria vō aut huiuſmodi crimina apud eos illicita haberi. Unde pmotus traianus reſcribit chriſtianos qdem nō eſſe requirendos: oblatos tñ puniri oportere.

Ignacius epiſcopus

Ignatiꝰ eṗs anthiochie ecclie terciꝰ poſt Petrū eṗs. btī Johānis euāgeliſte diſcipulꝰ ſub hac pſecutione cū multꝭ annis rexiſſet eccliaꝫ a traiano ĩ antiochia captꝰ ⁊ dānatus ad beſtias. dum romā a ſatellitibꝰ traheretur quos decē leopardos vocat. Oēs xpianos in itinere orone vel lr̄is in fide ꝯfirmabat. Sic inquiēs vt ihm xpm inueniā. ignis: crux: beſtie: cōfractio oſſiū: ⁊ tociꝰ corpis ꝯtentio ⁊ tormēta diaboli ĩ me veniāt dūmodo chriſto fruar. Cū aūt iam audiret leonū rugitū. frumētū xpi ſuꝫ inqt. dentibꝰ beſtiarū molar. vt panis mūdꝰ inueniar. Hic cū ſup montē quendā ſtaret audiuit angelos antiphonas cantātes q pmotꝰ ⁊ ipſe in ecclia cātari inſtituit. Mariā qꝫ in pluribꝰ quas ad eā ſcripſit eplas chriſtiferam ſalutat. Moritur aūt martyrio vndecimo anno Traiani eiuſqꝫ reliquie anthiochie iacuerunt ante portam daphnicam.

Euſtachius

Euſtachiꝰ cognomēto placidus: ipſiꝰ Traiani militū magiſter hac ſeuiſſima tēpeſtate vna cū vxore Theoſpita nec nō ⁊ filijs eoꝝ agapito ⁊ theoſpito. 12. kal. octobris ꝓ xpo martyrio coronati ſunt. quoꝝ miri leguntur actꝰ de cōuerſione eoꝝ. Cū princeps militie eſſet ⁊ venationi opam daret vidit ceruū pre ceterꝭ pulchriorē eū inſecutꝰ ⁊ ĩ loco ſublimi ceruꝰ ſe fremaſſet inter cornua imago crucifixi apparuit. Cui chriſtus allocutus. inde baptiſmum accepit.

Hermes qꝫ romanꝰ ciuis ⁊ illuſtriſſimꝰ vrbis prefectꝰ ab Alexandro papa cū vxore ⁊ filijs ac ſorore theodoza atqꝫ mille ducētis qnqginta eiꝰ ſuis ⁊ eoꝝ vxoribꝰ baptizatꝰ. ſub hac pſecutiōe cōprehēſus pˀmo carceri mācipatur. deinde cedēte gladio. 5. kal. ſeptēbris martirij gliaꝫ cū oibꝰ pdictꝭ ⁊ alijs plimis eſt adeptꝰ

Joſephus

Joſephꝰ iudeꝰ dictꝰ flauiꝰ ſacerdos ⁊ mathatie eius gētis ſacerdotis filiꝰ hiſtoricꝰ, qdeꝫ celeberrimꝰ multarūqꝫ reꝝ pitiſſimꝰ: dux belli iudeoꝝ impantibꝰ pdictis nerone ⁊ reliqs a veſpaſiano ⁊ tito eiꝰ filio iudea acqſita capitur. ⁊ in ſuitutē honeſtā deducitur. vir ſane bonus ⁊ egregiꝰ q de xpo optime ſenſit. Is igitur bello captus ac vita donatus qđ ⁊ mortē neronis. ⁊ veſpaſianū impatorē breui futuꝝ predixerat. qđ ⁊ factū eſt: ꝓpter qđ idē veſpaſianꝰ eū ab oī ſeruitute liberauit. romā deinde pductꝰ tuꝫ ciuitate tuꝫ flauia familia donatus eſt. Ubi cū eiſdē impatoribꝰ p annos quindecim feliciter vixit. In qbus cū ſingularis eruditionis eſſet. de iudaica captiuitate ſeptē libros ſcripſit. ꝓ qbus ⁊ ſtatuā (vt diuus refert hieronymꝰ) rome ꝓmeruit. Scripſit deinde alios viginti de antiqtate iudeoꝝ ab exordio mūdi vſqꝫ ad bellū iudaicū. Et alios duos aduerſus apionē grāmaticū: atqꝫ alia poſt ſe reliqt ſcpta Que oīa a ruffino aqlegieſi in latinā linguā trāſlata poſtea fuere. Et cū natꝰ ioſephus hic etiā qn xp̄s cruci affixus fuerit. vixit vſqꝫ ad traiani impatoris tpa. ⁊ rome glorioſiſſime defecit.

Stacius

Marcialis

P. Statiꝰ neapolitanus ſellis tñ epirotico oppido oriūdus rome floruit. ibidē de thebaico bello libros. xij. edidit. ⁊ librū de achillis infantia. Itē ſiluarū libꝝ ꝓ qbus rure albano donatꝰ. Is admodū iuuenis claudiā apolinaris filiā duxit vxorē. achillis vero etatem ſcribere orſus morte interceptus eſt.

Marcus valeriꝰ marcialis in hiſpania bilbilim patriā habet rome ob ingenij ſui magnitudinem ⁊ epigrāmata cōfecta magno in precio habitus. Is ſub traiano ſenio cōfectus in patriā rediens obijt.

Stella

Juuenalis

Stellā quoqꝫ patauinū poetā nō ignobilem cum his claruiſſe ferunt. hic vxorem violentillā eius litterature habuit quā vnice dilexit.

Juuenalis poeta ſatyricus natione aquinas rome claruit libertini locupletis incertū alūnus an filiꝰ: heres tñ. hic cū tpa figurate notaſſet. ſtatim p honorē militie quāqꝫ octogenarius vrbe ſūmotus eſt. miſſus in egyptum cum cohorte. id ſupplicij genus placuit vt leui atqꝫ ioculari delicto par eſſet. Uerū intra breuiſſimum tempus angore ⁊ tedio perijt ⁊ vſqꝫ ad nerue tpa deuenit.

Metis vetuſtiſſima clariſſimaqꝫ gallie belgice ciuitas mediomatricū appellata: a ſitu vrbiū circūpo
ſitaꝝ q̄ſi media mater triū ciuitatū. ab aq̄lone em̄ treuerim: a meridie tullum: ab occidēte viridunū
habet: ⁊ ad oriētē ipſa ornatiſſime poſita eſt. Mediomatrices q̄ꝫ ppl'i inter belgas finitimi treuer/
tulēſibus ⁊ triboc is hodie argētinenſibus hos metenſes eſſe conſtat. Metis v̄o nomē a metio ſortita eſt.
Is tn̄ eam non condidit ſed vt inſtaurator ei nomen dedit vt ſcribit̄. Suffectus dederat nomen cui metius
vrbi. Cuꝫ ea inſignis vrbs deuicta fuit dum Julius ceſar gallias domuerat. Poſtea clariſſimus ac nobilis
romanus metius eā ampliauit: maioreq̄ꝫ ambitu menibus circūdedit. Nā eo veniēs p̄mū nobilitatē oēm
ꝑ vicina oppida: ꝑq̄ꝫ vicinas vrbes in ciuitatē ipſaꝫ ſūmo gaudio reduxit. Eiq̄ꝫ nomen Metis impoſuit.
Hec ſcripta in lapide ſub terra reperto oſtēdūt. T̄pe quo ceſar ſua gallis intulit arma. Tūc mediomatricā
deuicit meti⁹ vrbē: ferunt ⁊ aliq̄ diuidunū hoc eſt montē deoꝝ dictā. A ſeptētrione eni ⁊ occidente eminere
cernit̄. Poſita eſt hec vrbs ī ripis moſelle ⁊ ſalie ppl'o freq̄uēs: ⁊ in potētiſſimā euaſit ciuitatē epiſcopaleꝫ
⁊ a clemēte epiſcopo patruo diui Clemētis pape i ꝓpreſcripti quē petrus ordinauerat: predicationis grā
directo: ſacrū xp̄i euāgeliuꝫ ſuſcepit. Is clemēs nobilis patricius roman⁹: frater fauſtiniani: patris clemē
tis pape: a beato petro baptizatus: cuꝫ gallia diuerſis erroꝛib⁹ viueret eūꝫ ep̄m ordinauit: ad hunc locum
chriſto redimēduꝫ delegit. Cū celeſte preſbytero: ⁊ felice diacono. Hi deinde in loco tribus milib⁹ ab vrbe
ſemoto oratoriū in honore diui petri ꝯſtruētes. Cui gozzia nomē impoſitū. Et princeps metēſis eos in ve
natione repiens in vrbem adduxit. Hec aūt vrbs inclita robore virū fortiſſima: bellis ⁊ armis ſemꝑ aſſue
ta: reꝝ opulentia ditiſſima. agris: vinetis: nemorib⁹: aquiſq̄ꝫ florētiſſima: peſtifera tn̄ cōtagiōe pene deſer/
ta fuit: cuꝫ in loco ſtatuto arenaꝝ vbi inſigne edificiū in formā theatri ab octauiano cōſtructuꝫ ingēs draco
latitabat: qui ſuo flatu loca inficiebat ut ꝑ portā meridionalē ⁊ orientalē ingreſſus cunctoꝝ ꝓhiberet̄. bea
tus clemens ſua v̄tute ac doctrina ppl'm ad cultuꝫ diuinum ꝓducēs: ꝑ ſtolā ſuā hoc aīal ⁊ oē virus peſtife/
rum amouit ut deinceps locus iſte ab īmundis aīalibus tutior repiat̄: deinde eccl'iam ſancti petri infra mu
ros totius pōtificat⁹ dn̄am cōſtituit. inde ꝑ deuotionē ppl'i optime ornata ſtephano dicata cathedralis or/
dinata fuit. Idem in amphiteatro baſilicā ꝑfecit. extra muros oratoriū ſc̄ti iohannis baptiſte. In ſenio q̄ꝫ
eccl'iam haud multuꝫ ab vrbe diſtantē ꝑfecit: ut liberius ꝯtēplationi vacare poſſet: in q̄ ⁊ criptā fontēq̄ꝫ ſa
lutiferuꝫ fecit. Et añ oſtiū arā in honore ſui preceptoris diui petri apl'i: ⁊ cuꝫ hunc locuꝫ a ſordibus maxi/
mis dn̄o acquiſiſſet ⁊ eccl'ie metenſi bono regimine prefuiſſet annis q̄nq̄ꝫ ſup̄ viginti ⁊ menſibus quatuor
nono kalendas decembris ſp̄m deo reddens vrbem metenſem ſua ſanctitate inſignē fecit.

Metis

Suetonius

SVetonius tranquillus hiſtoricus ⁊ cauſidicus ac eplaꝝ magiſter: natione romanus ex patricia gente natus his tꝑibus apud romanos in ꝑcio fuit. Deinde ſub adriano principe carus ⁊ acceptus magne auctoritatis euaſit: eo ꝙ plinio nouocomenſi multa beniuolentia coiunctus fuerit. Hic cū eloquentiſſimꝰ eſſet vir: ꝑclarū opus de .12. ceſaribꝰ predictis edidit. In quo ⁊ mltas hiſtorias ⁊ annales veterū replicauit. Sed ⁊ de viris illuſtribꝰ elegāti ſtilo librū ſcripſit. que diuus hieronymꝰ nō dedignatus eſt imitari. Itez ludicrā hiſtoriam: necnō ⁊ de genere veſtiū cōpoſuit: qđ opus adhuc extare dicit̄. Ipſum tn̄ hadrianus imperator tandez a magiſtratu amouit. ꝙ cū ſabina eius vxore ⁊ imperatrice nimiā cōſuetudinē ꝯtraxiſſet: murmur quippe erat ꝙ ipſa abuteret̄: ꝑuenit aūt vſqꝫ ad antonini veri imꝑatoris tempora.

Plinius

PLinꝰ ſecūdus nouacomēſis pħs ⁊ orator atqꝫ hiſtoricus celeberrimꝰ ꝑ hec tꝑa in ꝑcio habet̄. qui licet ꝓcurationes publicas ⁊ cōtinuas quottidie ſūma integritate adminiſtraret tn̄ liberalibꝰ ſtudijs ita opam dabat: vt nō temere ꝗs plura eo in ocio cōſcribē potuiſſet. Erat em̄ ei acre ingeniū: incredibile ſtudiū: ſūma vigilātia. Erat ſane ſomni parciſſimi. eſtate ſi quid otij: iacebat in ſole: liber legebat̄. annotabat: excerpebatqꝫ. Nihil em̄ vnqꝫ legit qđ nō excerperet. dicere etiā ſolebat nullū eſſe librū tā malū vt nō aliq̄ pte ꝓdeſſet. Perire ꝗꝫ omne tempꝰ arbitrabat̄ qđ ſtudijs nō impartiret̄. hac intentione tot volumina ꝑegit. De iaculatione equeſtri vnū. hunc cū prefectus ale militaret pari ingenio curaqꝫ cōpoſuit. De vita pomponij ſecūdi duo. a quo ſingulariter amatꝰ: Belloꝝ germanie. xx. quibꝰ oīa que cū germanis romani bella geſſere collegit. cū in germania militaret. Dubij ſermonis octo Nature hiſtoriarū. xxxvij. opus diffuſum eruditū: nec minꝰ variū ꝗꝫ ipſa natura. Perijt tandē cū miſſenēſi claſſi ꝑeſſet. ⁊ flagrante veſuuio ad explorādas ꝓpius cauſas lyburnicas ꝑtendiſſet: neqꝫ (aduerſantibus ventis) remeare poſſet: vi pulueris ac fauille oppreſſus eſt quinquageſimo ⁊ ſexto vite ſue anno

Plutarchus

PLutarchus cheroneꝰ pħs atqꝫ hiſtoricus eloquētiſſimꝰ traianiqꝫ ꝑceptor ac inſtitutor: ꝑ hoc tempꝰ ⁊ ingenio ⁊ auctoritate maxīo in ꝑcio habitꝰ eſt De quo policrates in ſuis hiſtorijs ſic hꝫ: plutarchus pħs: hō in ſentētijs fidelis: in verbis luculētus: ⁊ in ſacrario moꝝ tātus arbiter fuit: vt facile principis poſſet dignoſci ꝑceptor. hic itaqꝫ principi ⁊ diſcipulo ſuo regnāti: quatuor ingerere conabat̄ dei reuerentiā: ſui cultū: officialiū diſciplinā: ac ſubditoꝝ affectū ⁊ ꝓtectionē. Qui cū eruditiſſimꝰ eēt vir multos edidit libros: videlꝫ de educādis liberis. de politica cōſtitutione: de paciētia: de homero poeta: de magiſtratuū moderatione: de ſimphoniacis: apothegmata que pleriqꝫ nr̄i dicta vel dicteria noīarūt. Cū apud traianū cōiunctiſſime viueret munus ꝑgratū illi ſua induſtria collegit. Uitaſqꝫ preterea multoꝝ tam grecoꝝ ꝗꝫ latinoꝝ viroꝝ illuſtriūꝫ diffuſe eleganterqꝫ collegit. ſcripſit ⁊ alia multa.

¶ Hi oēs ſub domiciano martyrio coronati ſunt.

Enodius martyr
Sileas martyriū paſſus apud macedoniā
Julianus eps̄ cenomanenſis
Paulus epiſcopus
Saturninus eps̄ Toloſanus
Ariſtarcus martyr Maron martyr
Marcialis eps̄ zanden̄.
Eutropius eps̄ Aquitanen̄.
Gregorius bellatus eps̄ Eutices ⁊c̄.

Hi ſequētes ſub Traiano floruerunt

Hereneus eps̄ Lugdunen̄.
Jouinꝰ pſb̄r ⁊ martyr. S. Dionyſij diſ.
Carannus carnoten̄. martyr
Lucianus beluacen̄. diſcipulꝰ beati petri
Eutropius eps̄ cantu. ⁊ Eufroſina
Eugeus thol. Sulpicius
Santinus eps̄ meldenſis diſ. dionyſij
Thaurinus eps̄ eboracen̄.
Theodora. S. Seruilianus
Sagericus eps̄ cameracen̄. diſci. dionyſij

Egeſippus

EGeſippū virū quidez ſciſſimuꝫ atqꝫ doctiſſimū hoc etiā tꝑe floruiſſe euſebiꝰ refert ꝗ inter alia a paſſiōe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i: vſqꝫ ad hāc etatē oēs eccl̄iaſticoruꝫ actuū texuit hoſtorias: vt q̄rū ſectabat̄ vitā: dicendi ꝗꝫ exprimeret caracterem.

Dion pħs

DIon philoſophus ex pruſie ciuitate ortus ꝑ hoc tempus claruit ⁊ de regno multa conſcripſit.

Baſilidas hereticus

BAſilidas quidā hereticus vir acutiſſimꝰ tēpeſtate hac finē fecit vite vigiti tria volumina ī euāgelijs a ſe cōfecta poſt ſe reliquit. Agrippa autez cognomēto paſtor xp̄ianoꝝ ſui tꝑis doctiſſimꝰ baſilidis ꝑdicti heretici volumīa ī euāgelijs cōſcripta ſua doctrina mirifice ꝯfutauit atqꝫ deridēs ad terrorem alioꝝ.

Anno mundi. 5313. Anno chriſti. 114.

Alexander papa patria romanus: p̄re alexandro: ex regione capite thauri natus. Uir quidē iuuenis etate: morib⁹ ſenior. euariſto ſuccedēs vſq̄ ad hadriani tp̄a ꝑuenit. Suaq̄ ſcīa atq̄ ſanctitate magnā ſenatoꝝ ꝑtem cōuertit ad dn̄m. Qui rei diuine curā diligentiſſime gerens nōnulla cōſtituit decreta. ꝛ p̄mo quidē decreto excōicat preſumētes legatū aplicū impedire. Mādauit itē ne clericus añ ſecularē iudicē accuſaret. Statuit q̄ȝ vt vna tm̄ miſſa ab vno die vno celebraret ꝛ oblationē nō ex fermentato ſed ex azimo facerent. Idē prim⁹ ob memoriā paſſionis xp̄i in ſacrificio addidit. Qui pridie q̄ȝ pateret ꝛc. Inſtituit item vt aqua quā ſanctā appellam⁹ ſale admixta interpoſitis ſacris orationibus ꝛ ī tēplis ꝛ ī cubiculis ad fugādos demones retineret. Demū inter ī numera miracula inf q̄ȝ balbinā q̄rini tribuni filiā ſanauit. ꝛ ipſuȝ tribunū cū oī domo baptiſaſſet: poſt ordinationes tres: q̄s habuit mēſe decēbri martyrio coronat cū Euentio ꝛ Theodoro diaconis. 5. nonas maij. Sepelit q̄ȝ ī via nomētana vbi interfect⁹ eſt: ſeptimo ab vrbe miliario. Sedit annis decem: menſib⁹ ſeptem: diebus duobus. Uacauit aūt ſedes dies. 25.

Anno mundi. 5323. Anno chriſti. 124.

Sixtus papa natione roman⁹ patre paſtore (vel vt alij volunt) heluidio. is diuine rei (vt par erat) curā gerens cōſtituit: ne a quoq̄ȝ niſi a miniſtris ſacroꝝ myſteria: ꝛ vaſa ſancta tangerent. maxie v̇o a feminis. neue q̄ȯ ſacerdotes corꝑale vocāt ex alio q̄ȝ ex lineo pāno: ꝛ quidē puriſſimo fieret. In celebratione v̇o mādauit vt ſanct⁹ ſanct⁹ deus ſabaoth cantaret. Miſſarū em̄ acta primo nuda ꝛ ſimpliciter tractabant. Cū vero ſixti tp̄ibus ꝓpter frequētes cedes pauci reperirent qui nomen xp̄i ꝓfiteri auderent. Et galli chriſtiani preſuleȝ ſibi depoſcerent eo ꝑegrinū romanū ciuē miſit: qui cōfirmatis in fide gallis romam rediens vltimo ſupplicio afficit. At v̇o ſixtus vbi ordinationes ter menſe decembri habuiſſet: martyrio coronat: ꝛ in vaticano apud petrū ſepelit. Sedit aūt annis decem: menſib⁹ tribus: diebus. xxj. Uacat tum ſedes biduo tm̄.

Anno mundi. 5333. Anno chriſti. 134.

Thelesphorus papa natione grecus: ex patre anachorita: antonini pij tp̄ibus fuit. vir ſingularis doctrine ꝛ virtutis. Is cōſtituit vt ſeptē hebdomadib⁹ ante paſca ieiuniū obſeruaret. vtq̄ȝ ī natali dn̄i ih̄u xp̄i noctu tres miſſe celebrarent. Cōſtituit idē vt añ ſacrificiū hymnus ille cantaret. Glīa ī excelſis deo. At v̇o cū ordinationes quatuor mēſe decēbri habuiſſet. creaſſetq̄ȝ p̄ſbros q̄ndecim. diaconos octo. ep̄os tredeci. martyriū ſubegēs apȯ bt̄i petri corp⁹ in vaticano ſepelit. ſedit annis vndecim; mēſib⁹ trib⁹; diebus. xxij. Uacat tum ſedes dies ſeptem.

Anno mundi. 5343. Anno chriſti. 144.

Higinus papa natione grecus patria athenienſis: patre philoſopho. antonino pio imꝑante thelesphoro ſucceſſit. Is vrbis rome epiſcop⁹ tū maxime clerū prudēter in ordinē redegit: gradus diſtribuit. Inſtituitq̄ȝ ne templa ſine celebratione dedicarent; neue augerent diminuerent q̄ȝ ſine arbitratu metropolitani vl̄ epiſcopi. Uoluit itē vnū ſaltē patrinū ꝛ vnā matrinā ī baptiſmo vel ꝯfirmatione intereſſe. Uir certe doctiſſim⁹ q̄ eplaꝝ eruditionis plenā de vnitate ac trinitate dei oīb⁹ xp̄ifidelib⁹ legendā ſcripſit. Deniq̄ȝ bene de eccl̄ia dei meritus cū ordinationes ter decembri menſe habuiſſet. morit ꝛ apud beati petri corpus ī vaticano ſepelit tercio idus Januarij. Sedit annis quatuor; menſes tres; dies quatuor. Sedes aūt quatriduo tum vacat.

Anno mundi. 5353. Anno chriſti. 154.

Pius papa natione italus patria aquileienſis patre ruffino. M. antonini veri tp̄a attigit. Habuit aūt cōſuetudinē magnā cum hermete qui librum ſcripſit titulo paſtoris inſignitū. In quo angel⁹ paſtoris ꝑſonā induens ei mādat vt oībus ꝑſuadeat paſca die dn̄ico celebrari; q̄ȯ ꝛ fecit. Conſtituit item pi⁹ ne hereticus q̄ſpiā ex iudeoꝝ hereſi baptizaret. Rogatu praxedis ſanctiſſime femine termas nouati in vico patricij in honorē ſororis ſue diue pudenciane dedicauit: multaq̄ȝ dona huic templo obtulit: ꝛ ſepius eodē in loco ſacrificiū deo p̄ſtitit: vbi ꝛ fontē baptiſmi cōſtituit. Illis aūt ſacerdotibus penā ſtatuit qui negligentes in attractando xp̄i ſanguine ꝛ corꝑe aliquid perire ꝑmitterent. ꝛ vbicūq̄ȝ deciderit lambi precepit. Uerū poſt ingentes virtutes vbi ī ordinationibus ſuis que quinq̄ȝ fuere menſe decembri: presbyteros decē ꝛ nouē; diaconos nouem ꝛ viginti: ep̄os decem creaſſet xp̄i martyr obijt. ꝛ apud beati petri corpus in vaticano ſepelit quīto ydus Julij. Sedit v̇o annis vndecim; menſibus quatuor; diebus tribus. Uacauit tum ſedes dies tredecim.

Adrianus cognomēto heliꝰ cōſobrine traiani filꝰ quīdecimꝰ romanoꝛuz
imꝑatoꝛ. cuius origo vetuſtioꝛ a picentibus: poſterioꝛ ab hiſpanienſi/
bus manat. cuiꝰ mater domicia paulina gadibꝰ oꝛta. natus aūt fuit ro-
me ac decimo etatis anno patre oꝛbatus traianū ⁊ celiū eq̄tez tutores habuit.
Imbutuſq̄ impēſiꝰ grecis ſtudijs: ingenio eiꝰ ſic ad ea ſic declināte vt a nōnul/
lis greculus diceret. q̄ntodecimo anno ad patriā redijt ac militiā inijt. deinde
a traiano abductus a patria ꝓ filio habitꝰ. deinde imperiū accipiēs inter opti-
mos ꝑncipes merito annumerādus. Is ꝑmo quidem xp̄ianis aduerſatus eſt:
poſtea cognita eoꝛ religione ⁊ pietate ī eos admoduz beneficus fuit. De pp̄lo
romano bn̄ meritus: pater patrie ſtatim appellat̄. nā liberalis: ſplēdidus: ma/
gnificus: clemēs: ac vtraq̄ lingua eruditꝰ. muſice medicineq̄ artis ſciētiſſimꝰ
fuit. ⁊ leges multas cōpoſuit. athenienſibꝰ legē petentibꝰ ex draconis ⁊ ſolonis
ſnīa iura cōpoſuit: ⁊ eis bibliothecā inſignem retulit. Plutarci cheronei ſexti
agothoclis ph̄oꝛ doctrina ac familiaritate delectatꝰ. fecit ⁊ rome ſui noīs pon/
tē q̄ adhuc extat. ⁊ ſepulchꝛū in vaticano apud tyberim quo nūc artifices ꝓ ar
ce vtunt̄ que ſctī angeli caſtellū nūcupat̄. Mirificeq̄ plura alia edificauit: ⁊ po
tiſſimū ī iudea hieroſolymā a tito euerſam: menibus ⁊ edificijs inſtaurauit: ⁊
adeo ampliauit vt paſſionis ih̄u xp̄i locū intra menia ꝯcluſerit. ⁊ ex ſuo nomīe
helyā appellauit. ꝑcepit ne cui iudeo ſed tm̄ xp̄ianis introeundi facultas daret̄
Deinde ingruēte triſtiſſima valitudīe antoninū (qui poſtea piꝰ dictꝰ) adoptauit
poſt hec baias petijt vbi die ſexto duū iuliarū perijt moꝛbo intercutaneo: vige
ſimoſcdo impij ſui anno. vixit annis. lxxij. ac ſepelit̄ puteolis ī villa ciceronia
na. Statura fuit ꝓcerꝰ. foꝛma cōptus: flexo ad pectinē capillo ꝓmiſſa barba.

Antoniꝰ pius ſedecimꝰ romanoꝛ imꝑatoꝛ: vna cū filijs aurelio lucioq̄ im/
perij principatū ſuſcepit. hic adriani gener ⁊ ꝑ adoptionē filꝰ: paternum
genꝰ e gallia originē habuit. Imꝑauit aūt tanta modeſtia ⁊ benignitate vt me
rito pij cognomentū adeptꝰ ſit. ac pater patrie appellatꝰ. Nulli eīn vnq̄ tuz pri
uatim tuz publice acerbꝰ fuit. ⁊ hoc verbū ꝑſepe dixiſſe ferūt: malle ſe vnū ciuē
ſeruare q̄ mille hoſtes occidere. Tāte aūt iuſticie pius fuit: vt multi reges mul
teq̄ nationes poſitis eiꝰ iuſſu armis ad hoīez cōtrouerſias ſuas liteſq̄ deferrēt
eiuſdēq̄ ſnīe ſtatim parerēt. Fuit aūt ſtatura eleuata decoꝛus. ſed cū eēt longus
⁊ ſenex incuruaret̄ q̄: tiliaticijs tabulis ī pectoꝛe poſitis faſciebat̄ vt rectꝰ ince/
deret: fuit voce rauca ⁊ ſonoꝛa. Cū iocūditate a ſenatu diuus eſt appellatus cuz
oēs eius pietatē clemētiā: ingeniū: ſanctimoniā laudarent: vt cū numa pompi
lio bonoꝛ oīm ſnīa cōpari pōt. Is ꝑterea cū tyberis inundatione plurima ro
me vexaſſet edificia tuz priuata tum publica ſua impēſa ciues ī reſtituēda vꝛbe
liberaliſſime iuuit. Tarraconēſez ⁊ caietanū poꝛtū reſtituit. Ob hec merita po
pulus romanus moꝛtuo circenſes ⁊ templū cōſtituit. Perijt anno ſeptuageſi/
mo cum imperaſſet annis duobus ⁊ viginti: mēſibus tribus: apud loꝛiū villā
duodecimo ab vꝛbe miliario diſtantē quaſi doꝛmiret ſpiritū reddidit.

Marcus antoninꝰ qui ⁊ verus cognomēto ph̄s natꝰ rome ī mōte celio edu/
catus in eo loco in domo aui ſui veri iuxta edes laterani: vſus grāmatic̄
greco alexandro. oꝛatoꝛibꝰ aūt precipue frontono. cui ⁊ ſtatuā in ſenatu petijt.
Aſcitus in imꝑatoꝛiā dignitatē ad domū tm̄ appolonij diſcēdi cā venit. Audi
uit ⁊ ſextū plutarci nepotem. Educatus q̄z in hadriani gremio illū veriſſimum
nominabat. deinde vna cū L. aurelio cōmodo fratre annis decē ⁊ nouem impe
riū equo iure adminiſtrauit. Bellū aūt cōtra parthos ſimul ſuſceptū admirabi
li virtute ⁊ felicitate geſſerūt: de hoſtibuſq̄ triūpharūt. Uerum nō multo poſt
apoplexie moꝛbo e medio ſublato cōmodo fratre. antoninꝰ ſolus imperiū obti
net. Fuit aūt a teneris annis eiuſdē animi: eiuſdēq̄ vultꝰ in quauis foꝛtuna. ⁊
quia benignitas nature cū doctrina in eo certabat: merito ab omnibus philo-
ſophus appellatus eſt. philoſophia tm̄ eū a rebus bellicis nequaq̄ retardauit
Nā germanos: marcomānos: ſquados: ſarmatas ingēti v̄tute ⁊ felicitate vna
cū filio cōmodo antonino ſuꝑauit: ac triūphū egit. Iturus aūt ad hoc bellū cū
nō haberet vn̄ ſtipēdia militibꝰ ꝑberet: ex hauſto erario oēm imꝑatoꝛiā ſuppel
lectilē: oēmq̄ oꝛnatū vxoꝛis ī foꝛo traiani haſte ſubiecit. Uerū cū poſtea ſupa-
to hoſte ī patriā redijſſet: emptoꝛibꝰ ꝑcia reſtituit. nemī tm̄ moleſtꝰ fuit: q̄ reddē
empta noluiſſet. parta victoꝛia ī oēs de re publica meritoſ liberalis fuit. Tribu
ta q̄buſdā ꝓuīcijs remiſit. leges ſeueriores nouis ꝯſtitutionibꝰ tꝑauit: his re
bus geſt̄ factū ē: vt ab oībꝰ ita amaret̄: vt ſacrilegi nomē incurreret q̄ eiꝰ imagi
nē domi nō habuiſſet. Poſtremo ī pānonia ꝯſtitutꝰ repētino moꝛte īterijt. Di
nuſſo eīn filio ne ī eū moꝛbꝰ trāſiret: nocte aīaz efflauit. xviij. imꝑij āno vite. lxj

Linea Impe
ratoꝛ
Adrianus

Antonius pius

Marcus Anto
ninus verus

Lucius Aure
liꝰ Cōmodus

Quarta pſecutio eccleſie tpe marci antonini ꝛ lucij aurelij facta eſt: in ſ̄ticqꝫ martyrio coronati ſunt: ipſaꝫ tamē pſecutionē ſecuta eſt lues magna: que multas late ꝓuincias deuaſtauit maxieqꝫ italiā adeo attriuit: vt paſſim ville ꝛ agri ſine cultore ꝛ habitatore remanerent. ab armis deniqꝫ nulla vnqꝫ quies erat: ſed per omnē orientem: illiricū: italiā: galliā bella feruebant. Terremotus quoqꝫ nō ſine interitu ciuitatuꝫ ꝛ inundationes fluminū crebreſcebant: ꝛ locuſte agros infeſtabant.

Sophia

Seraphia

Sophia matrona nobil' cū tribꝰ filiabꝰ fide. ſpe: ꝛ caritate ad vrbē venit: ꝛ exēplo religiōis ſue ꝛ ſobrietatis multas nobiles femīas ꝯuertit ad xp̄m qđ cū adriano impatori nūciatū fuiſſet: eas adduci iuſſit: q̄ cū pulcherrime eēnt ꝛ ī diuinis ſcp̄turis erudite poſt longā cōcertationē martyrio vitā finiere p varia tormēta. Mater deinde corpa filiarū in decimooctauo miliario ab vrbe ſepeliuit ꝛ lacrimis diceret. filie mee accipite me ad vos: veluti ſopore dep̄ſſa ī pace q̄euit.

Seraphia anthiocena v̄go p hoc tempꝰ rome pro xp̄o paſſa: que miſſa ī obſcuriſſimū locū duobꝰ laſciuis viris illudēda tradita: cū illeſa pmanſit: lāpadibus inflāmari: ꝛ iuſſu p̄ſidis fuſtibꝰ duriſſime ceſa: deinde gladio necata eſt. quā ſabina p eā cōuerſa ī ſuo ſepulchro poni fecit. quarto kal'. auguſti.

Sabina

Quadratus

Sabina illuſtriſſima mulier: vxor quondaꝫ p̄clariſſimi valētini ꝛ herodis metallarij filia. quā ſeraphia p̄dicta ī fide xp̄i ih̄u edocta: opibꝰ miſericordie inſiſtēs his tumultibꝰ apud romā ī auentino mōte a p̄fecto vrbis rabidiſſimo noīe helpidio cū nollet ſacrificare dijs gladio pcuſſa: martyrij palmam adepta eſt: quarto kal'. ſeptēbris. Ambarū aūt corpa nūc rome in eccleſia ſancte ſabine quieſcunt.

Quadratꝰ atheniēſis ep̄s ꝛ apl'oꝝ diſcipulus vir vticqꝫ doctiſſimꝰ hac tēpeſtate eccl'iaꝫ grādi terrore diſpſam fide ꝛ induſtria ꝯgregās: etiā librū ꝓ xp̄iane religiōis defenſiōe cōpoſuit: plenum fidei ꝛ rōnis atqꝫ apl'ica doctrina dignū: quo edito ad vltimuꝫ pro ipſiꝰ defenſione paſſus eſt. ſeptimo kal'. Junij.

Quirinus

Achacius

Quirinꝰ p̄mo tribunꝰ poſtea ep̄s factꝰ: p id tēpus apđ illiricū id eſt ſclauoniā ī ſciſcia vrbe .ij. nōs Junij martyr xp̄i obijt. Nā (vt prudētiꝰ ait) ligato ad manū eiꝰ molari ſaxo ī flumīe p̄cipitatꝰ eſt. ꝛ cū aſtātibus diu locutꝰ fuiſſet: ne eiꝰ terrerent ſupplicio: vix p̄cibꝰ vt mergeret obtinuit. ¶ Zenō q̄ꝫ patriciꝰ romanꝰ cū decē milibꝰ ꝛ ducētis fribus rome ad guttā iugiter manantē ſub hoc tumultu ꝓ xp̄o interfectus eſt.

Achatiꝰ primiceriꝰ cū decē milibꝰ ī mōte ararath ab adriano impatore ī armenia martyrio vitā finiuit qui ꝯuerſi p angelū victoriā ꝯ̄ hoſtes obtinētes cū adrianꝰ ꝛ antoninus quē adoptauerat eos xp̄ianoſ eē ſenſiſſent lacrimātes eos p̄mo flagellari deinde multudinē clauoꝝ acutiſſimoꝝ trigenoꝝ ſpargi ī terrā per xx. ſtadia iuſſerūt vt ſancti nudis pedibꝰ ſup eos incederent. angelus aūt antecedēs clauos colligebat ne lederent: tandem ad inſtar xp̄i martyriū paſſi ſunt: ꝛ aīe eoꝝ tranſlate ad ſuperos.

Papias

Ariſtides

Papias hieroſolimitanꝰ ep̄s iohis apl'i auditor q̄ nō tm̄ hiſtorie veteꝝ diſcipuloꝝ dn̄i: quātū voce ariſtonis ꝛ ſenioris iohānis adhuc viuētis delectatꝰ eſt. vn̄ apparet ex ipſa noīm dinumeratione cū oīm fere apl'oꝝ mētionē feciſſet. aliū eſſe iohānē q̄ int apl'os locat. aliū ſeniorē iohānē quē poſt ariſtonē numerat. q̄ certe doctiſſimꝰ eſt habitus queqꝫ etiā multi ſecuti ob doctrinā ſunt vt hereneus: appollinaris: tertullianus: victorinus pictauienſis: lactancius: firmianus: quadratus quoqꝫ predictus.

Ariſtides aūt atheniēſis pb̄s ſub p̄ſtino habitu xp̄i diſcipulꝰ volumē nr̄i dogmatꝭ rōnē cōtinēs eodē tpe q̄ ꝛ quadratus adriano p̄ncipi obtulit. his aūt apolegeticis libris factū eſt vt adrianꝰ iniuſtū fore exiſtimās xp̄ianos indicta cauſa vbiqꝫ occidi. Minucio fundano aſie ꝓcōſuli ſcripſerit: nemīnē occidendum: niſi de accuſatore ꝛ crimine conſtaret.

Secundus phs

Secundus athenienſis phs hoctpe in pcio fuit qui ſemp ſilentiū ſeruās py
thagoricā vitā duxit: cuius taciturnitatis cā hec fuit. Qd cū matrē ꝓpriā de
illicito cōcubitu tēptaſſet: ⁊ illa (incognito filio) aſſentiſſet: vt eū cognouit eſſe fi/
liū pre pudore ſpm exhalauit: qd aīaduertens ſecundus id matri propter ſuā lo/
quelā accidiſſe: hanc a ſe in poſterū exegit penā: vt de cetero vnq̄ nemini loquere
tur: quod cū hadriano qui apud athenas eſſet nunciatū fuiſſet: ipſum illico accer
ſiri fecit. quē cū nec ſalutatione nec exhortatione aut minis a taciturnitatis ꝓpo
ſito retrahere potuiſſet: admiratus ipſius taciturnitatē atq̄ conſtantiā dixit. Cū
iſta ſilentij lex a te nullo modo ſolui pōt: manu tm̄ tua ꝓpleumatibus meis reſpō
dere digneris. Et interrogans dixit. Quid eſt deus. Ille ꝯfeſtim reſcripſit. Deus
eſt imortalis mens incōtemplabilis celſitudo forma multiformis multiplexq̄ ſpi
ritus: incogitabilis inquiſitio: omnia continens lux indeficiens ⁊ optimū bonū
Fuere ⁊ alia multa hadriani propleumata philoſopho propoſita.

Tiburtinā latine regionis ciuitatē que hodie vetus tibur appellat̄ ꝑ hoc tēpus hadrianus impera
tor (vt helius ſparcianus hiſtoricus teſtat̄) miro ſumptu edificauit. ⁊ ex villa oppidum fecit. Hec
quippe ciuitas. 16. paſſuū milibus a roma diſtare videt̄. ⁊ iuxta anienem fluuiū in cliuoſo loco cō
ſtituta eſt. quam tm̄ ciuitatē longe ante romanā vrbem a grecis originem ⁊ cōdictionē habuiſſe Strabo ⁊
Virgilius volunt. aiunt em̄ ꝙ ipſius primus cōditor fuit quidā tiburtus coracis ⁊ catilli frater. Hi nāq̄
fratres thebani fuere: qui poſt thebanoꝝ interitū a patre in italia ꝓgeniti: ſinguli poſtea oppidū ex ſuo no
mine ꝯſtruxere ꝙ teſtis eſt quidā mons ꝓpinquus qui catillus adhuc dicit̄. Et corax aliud oppidum fa/
moſum inter volſcos erexit. Fuit itaq̄ tiburtina hec quondā nobilis ciuitas cui etiā teſtimonia ꝑhibēt ꝓ/
pin que adhuc extantes ipſius antique ciuitatis ingentes ⁊ magnifice edificioꝝ ruine: que dignitatē vrbis
pre ſe ferunt. eo ſiquidē loco tiburtinus lapis fortiſſimus fodit̄: qui ad cōſtruēdam conſeruandaq̄ roma/
nā vrbē multū adiumēto fuit. Hanc em̄ vrbē Fridericus cognomēto barbaroſſa impator: ab alijs theoto/
nicis ſuꝑioribꝰ annis dirutā reedificauit. ⁊ deinde multi ſūmi pōtifices multiq̄ cardinales auxere ⁊ mltis
edificijs illuſtrauēr. ex hac ſimplicīꝰ romanꝰ pōtifex ⁊ alij viri ſcia ⁊ dignitate clariſſimi ortū habuere

Tiburtina ciuitas

Galienus medicus

Galienus medicus doctiſſimꝰ vir fuit natione grecus: patria ſibi ꝑgamū ciuitas aſie: ſtatura magnus: ſpatulas ⁊ humeros latos ⁊ groſſos hñs: colore brunus: delectatus ī cantu ⁊ alkimia. natus ex patre diuite ⁊ largo: ſciētificus ī aſtrologia ariſmetrica ⁊ alijs hmoi. Magiſtrū habuit taliū: ad medicinam diuinitus inductus. circuiēs mūdū ꝓ acquirēda ſciā: prādebat parū: ſcȝ tm̄ ficubus ⁊ pane ꝯtētus cena erat ei copioſa. a paruulo deditus ſtudio medicine. decimonono eīn etatis anno cū diſcipulis athanei de medicina diſputauit. ab eis reputatus litigioſuſ: qꝛ logicus erat. hi eīn ſibi obijciētes dicebāt. hic q̄dē nutritꝰ in dialetica multa inde repletus cōtagione. Claruit aūt tꝑibꝰ diui antonini pij. Nūq̄ȝ in curis erubuit: nūq̄ȝ in ꝓnoſtico errauit. Aſſerit aūt cōſtantinus eū. C. ⁊ L. libros edidiſſe. annos tandē vixit. lxxxvij. Et vt quidā ferunt in mari mortuus eſt cū ad vidēda miracula oli xp̄i accederet ⁊ mundinus dicit. Merito g̊ medicorū princeps dici debet: qui ea in arte oēs preter hippocratē ſupaſſe credit. ⁊ hippocratis ſcripta miro explanauit ingenio.

Juſtinus phs

Juſtinus phs ex neapoli vrbe paleſtine his tꝑibꝰ ꝓ fide xp̄i multū elaborauit: q̄ ⁊ antonino pio p̄ncipi ac filijs eius librū dedit ꝯ gentes ſcriptū: ⁊ dialogū ꝯ triphonē p̄cipē iudeoꝝ habuit. Inuectus eſt ⁊ ī marcionē q̄ cerdonis dogma ſecutus: alteꝝ bonū alterū iuſtū dn̄m aſſeruit: tāq̄ȝ duo ꝯꝛia p̄ncipia creationis ⁊ bonitat. Impugnauit ⁊ creſcentē cynicū vt guloſum: cuius inſidijs ad extremū circūuentus ꝓ dignitate chriſtiani noīs ſanguinem fudit.

Aquila

Aquila q̊ȝ iudeus natiōe pōticus cū p̄ſcillia vxore edicto claudij diſcedēs vſq̄ȝ ad hec tp̄a (vt nōnulli aūt) ſupuixit. ſecūdus moſaice legis interpres poſt illos ſeptuginta q̄ philadelphi tꝑibus fuere. ⁊ libros veter teſtamēti ex hebreo ī grecū optīe trāſtulit ⁊ ꝓphe verba de v̄gine maria ꝓlata ad iuuēculā quādam aſcripſit.

Cerdo hereticus

Cerdo q̄dā hereticꝰ a quo cerdoniani heretici nomē acceperūt: ꝑ hoc tēpus inſaniēdo vaticinare ſimulat. Aſſerebat nāq̄ȝ duo fuiſſe p̄ncipia ꝯꝛia.

Marcion hereticus

Marcion item hereticus eiꝰ diſcipulus ſtoicꝰ phs cū nigro ſuo delirare cepit: dicēs xp̄i patrē nō fuiſſe deū creatorē: q̄ ꝑ filiū mūdū fecerat. ⁊ cū aliq̄n policarpo rome obuiā factus fuiſſet. interrogaretq̄ȝ an ſe agſceret. cog̊ſco (rn̄dit policarpꝰ) p̄mogenitū diaboli.

Ualentinianꝰ hereticus

Ualētinianus aliꝰ hereticus platonicus phs a q̄ valētiniana hereſis noīata eſt: eodē q̊ȝ tp̄e inualuit. hi aūt valētiniani cuiuſdā platonici ſectatores dicebāt xp̄m de corpore virgis nil ſumpſiſſe: ſed per eā tāq̄ȝ per fiſtulā quendā purum tranſiſſe.

Thophilus eps

Theophilꝰ anthiocēſis ecclie ep̄s ⁊ ipſe his diebus floruit: ⁊ ꝯ marcionē p̄dictū hereticū librū edidit imꝑante. M. antonio. Scripſit ⁊ librū ꝯ hermogenis hereſiȝ q̄ mām nō nām introducēs: deo aūt nō nature eādē cōparauit: mām elemētoꝝ ⁊ deū appellās. Tria q̊ȝ volumina cōtra etholū cōpoſuit ⁊ plura alia.

Melito epiſcopus

Melito ſeu miletus aſianus natione ſordēſis ep̄s frontoniſq̄ȝ oratoris diſcipulus multo in precio his tꝑibus fuit: ⁊ librū de doctrina chriſtiana. M. antonino tradidit. huius ingeniū tertulianus (vt ſcribit hieronymus) mirūimmodū laudat: diciteq̄ȝ a pleriſq̄ȝ noſtroꝝ prophetaꝝ habitū eſſe. eo ꝙ multa ꝓphetica ſcripſerit teſtimonia: ⁊ alia multa.

Appolinaris eps

Apollinaris aſie hieropolitanus ep̄s huius tp̄e in precio eſt habitꝰ qui inſigne volumen de fide xp̄i. M. antonio ſecūdo tradidit. Scripſit ⁊ in cathaphrigas qui tunc etiā cum priſca ⁊ maximilla inſaniebant vaticinantes. Incipiente tamen montano. ſed ⁊ alios aduerſus gentes quinq̄ȝ libros ſcripſit. Extant ⁊ alij duo de veritate.

Policarpus

Policarpus iohānis apl̄i diſcipulus. ſmirneus ep̄s ab eo creatus. ac totius aſie religione ⁊ doctrina tūc facile princeps: hoc anno pio preſulante romā venēs: plurimos fideliū marciani ⁊ valentiniani falſa pſuaſione deceptos ad fidē reduxit. Cū aūt marcion obuiā habuiſſet eū primogenitū diaboli dixit. Negabat em̄ patrē xp̄i deū eſſe creatorē: qui p filiū mundū fecerat. Poſtea vo imperante. M. antonino ⁊. L. aurelio cōmodo quarta poſt nerone pſecutione ſmirne ſedente a pconſule igni crematus eſt. Cū quo etiā. xij. ex philadelphia veniētes martyriū cōſūmauere. hic cū eſſet doctiſſimus ac ſanctiſſim⁹ vnā ad philippēſes putilē ſcripſit ep̄lam. paſſus eſt aūt ſeptimo kal̄. februarij.

Praxedis

Praxedis virgo ſanctiſſima: beatiſſimi pudentis romani filia: ⁊ glorioſiſſime pudētiane vginis ſoror. virgo ſiquidē i diuina lege eruditiſſima p hoc temp⁹ vſq ad anicetū fuit poſtq patrimoniū ſuū vna cū ſorore pdicta in ſuſtentatione pauperū erogaſſet: ⁊ totū vite ſue temp⁹ ipſi⁹ vigilijs ⁊ orationibus atq ieiunijs aſſiduis cōtriuiſſet: ⁊ vniuerſam familiā numero. 90. manumiſiſſet. At poſtq multoꝝ martyrū corpa ſepeliſſet. ⁊ ipa beatiſſima. xij. kal̄. auguſti migrauit ad dn̄m coronā iuſticie acceptura. Et via ſalaria iuxta ſororem ſuā pudēti anā i cimiterio priſcille ſepelit. q etiā die ei⁹ natale a cūctis fidelibus celebrat.

Felicitas cū ſeptē filijs

Felicitas romana femina matrona ſiquidē ſctiſſima p hoc temp⁹ vna cū ſeptē filijs ſuis ſcꝫ ianuario: felice: philippo: ſcylano: alexandro: vitale atq marciale: rome martyriū ſuſcepit. Hec em̄ pijſſima mulier mēte ⁊ corpe felicitas. hos ſeptē filios deū colere docuit: vt coronā martyrij acciperēt. Et primo quidē ianuarius primogenit⁹ poſt virgarū verbera: plūbatis occiſus eſt. felix vo ⁊ philipp⁹ fuſtibus mactati. Syllan⁹ pcipitio trucidat⁹ interemptus. Alexander deniq ⁊ vitalis atq marcialis capitali ſn̄ia ſunt puniti. Nouiſſime aūt ⁊ mater ipſa felicitas preter matrū cōſuetudinē: ⁊ ipſa gladio necata eſt. A quib⁹ magnū ſpectaculū fidei noſtre ante oculos poſitū eſt. Eoꝝ dies celebrat. vj. ydus Julij.

Ptholomeus aſtronomus

Ptolome⁹ natione alexandrin⁹ pḃs ac inſignis aſtrologus: qui poſt tpa adriani impatoris claruit hoc tēpore agnoſcit. qui vir pſtantiſſimus plus a ſtronomie addidit q id totum quod ante ſcriptum inuenit. Nam ⁊ almageſtum opus diuinum ⁊ perſpectiuā edidit. De iudicijs etiaꝫ quadripartitū opus. ⁊ centiloquiū ac alios multos cōſcripſit libros. Vixitq annis. 88. Ex eius aūt pverbijs hec duo notāda inſerimus. Inter hoīes qui nō curāt in cuius manu ſit mūdus: hic mūdo altior eſt Et illud. Qui p alios nō corrigit: nec alij per eum corrigent. Quanto magis fini appropinquaueris tanto bonū cum augmento operare.

Aulus gellius

Aulus gellius romanus orator ⁊ inſignis quidem grāmaticus hoc tpe clarus exiſtēs agnoſcit. Qui inter cetera ſue virtutis opa: cum e roma p hiemē in atticam proficiſceret terrā. cōmētarios celebres edidit quos in libros. xix. diuidens de nocticis atticis titulo pnotauit. ideo de eo ſcribit. Si quē cecropia clarū latiaq camena eſſe iuuat: gelli ſcripta pbanda legat. Attica nox luci nūq ceſſura diurne. Ad varias artes q bene mōſtrat iter.

Montanus hereticus

Cathaphrigarum hereſis exordiū

Cathaphrigarū hereſim non deſunt qui dicant hoc tempore ortam auctore montano. Is em̄ mōtanus hereſiarcha peſſimus natione phrygius nominauit ſe paraclitum in phrygia ⁊ multos ſeduxit ⁊ eandē regionē cū vicinis regionibus ac multis erroribus infecit. Ibiq ⁊ priſcam ⁊ maximillā clariſſimas mulieres adeo ſeduxit: vt relictis viris ſuis ſecum publice incederent: ⁊ ſe ei⁹ inſpiratione prophetiſſas dicerent. hi capadhrigie donum ſp̄ūſancti non in apoſtolis: ſed in ſe tantum traditum fuiſſe affirmabant.

Apelles hereticus

Apelles alius hereticus in grecia fuit. Is dicebat xp̄m non deum in veritate ſed hoīm fantaſia hoībus apparuiſſe. hunc theodocion vir eruditiſſim⁹ hereticiſſimū appellat: ⁊ ſuis ſcriptis percōmode irridere conat. Tacianus quoq hereticus primo xp̄ianus noiatus: deinde ſeueriani heretici ab eo proceſſerūt hi oēm coitū ſpurcū putabant

¶ Anno mundi.5363. ¶ Anno chriſti.164.

Anicetus papa natione ſyrus patre iohāne de vico marco vel (vt Damaſo placet) de humiſia vir moribus inſignis: eccl'ie romane ꝯſulens ne moribus petulantiū quorūdā labefactaret̄. Inſtituit ne clericus vllo modo comam nutriret ſm apl'i p̄ceptū. Neue ep̄s conſecrari poſſet a paucioribus q̄ꝫ a tribus eiuſdē ordinis viris. ⁊ plura alia ordinauit. At vbi ex ordinationibus quinqꝫ q̄s decēbri habuit p̄ſbros.xix. diaconos quatuor. ep̄os nouē creaſſet. martirio coronatus ac ſepult⁹ eſt ī calixti cimiterio via appia.xv.kal'.maij. Sedit ānos vndecim: mēſes q̄tuor: dies tres. Sedes vō dies.xvij. poſt eius mortē vacat.

¶ Anno mundi.5373. ¶ Anno chriſti.174.

Sother papa natione cāpanus ex fundano oppido p̄re concordio tꝑibus L. cōmodi fuit. Is lꝫ in multis p̄iculis ꝯſtitutus: animū tn̄ in tātis malis ad reꝫ diuinā cōuertēs. Inſtituit ne monacha vlla pallā attrectaret. neue thus ī acerrā poneret duꝫ ſacrificia fierēt. Eius extabat ep'la hac de re ſcripta ad ep̄os italie. Inſtituit itē ne legittima haberet̄ vxor: niſi cui ſacerdos ex inſtituto benedixiſſet. ⁊ quā parentes ſolēni pōpa more xp̄iano marito collocaſſent: reiciēs multa p̄icula ex preſtigijs ⁊ magicis artibus improboꝝ: q̄ ī nouas nuptias cadere ſolēt. At vbi p̄ ordinationes q̄nqꝫ mēſe decēbris habitas p̄ſbros octo. epiſcopos vndecī creaſſet: morit̄ ac ſepelit̄ via appia ī cimiterio calixti. ſedit ānos nouē: mēſes tres: dies vnū ⁊ viginti. vacat tūꝫ ſedes dies totidē.

¶ Anno mundi.5383. ¶ Anno chriſti.184.

Eleutherius papa natione grecus patria nicopolitanus p̄re abundio. L. antonino cōmodo imp̄ante fuit. Is ſtatuit ne quis ob ſup̄ſtitionē cibi genus vllū reſpueret: quo humana cōſuetudo veſceret̄. Noluit p̄terea quē piā de gradu ſuo deijci: niſi accuſatus reus criminis cōuinceret̄. huius q̄ꝫ pontificatu ⁊ eccleſijs pax data eſt ⁊ quies: ⁊ nomē xp̄ianū p̄ oēm terrā mirūimmodū auctū rome potiſſimū vbi multi ex nobilitate romana cū cōiugibus ⁊ liberis in fideꝫ recepti baptiſmi charactere notati ſunt. A lucio rege brittāno ep̄l'am accepit: vt ſe ac ſuos in xp̄ianoꝝ numerū ſuſcipet. Tandē vbi ex tribus ordinatiōibus mēſe decēbri habitis preſbros ac ep̄os ordinaſſet. Morit̄ ⁊ apud bt̄i petri corpus ſepelit̄.vij.kal'. Iunij. Sedit aūt annos.xv. mēſes tres: dies duos. Vacat tūꝫ ſedes dies quinqꝫ.

¶ Anno mundi.5393. ¶ Anno chriſti.194.

Victor papa natione apher patre felice qui rei publice xp̄iane vt par erat curā gerens: cōſtituit vt paſca dn̄ica die a.xiiij. luna primi mēſis vſqꝫ ī.xxj. celebraret̄: cū prius cū iudeis .14. luna celebrabat̄. Cuius decretū poſtea ī cōcilio niceno cōfirmatū fuit: ne iudeos imitari videremur. hic cū doctiſſimus eēt pōtifex quedā de regionib⁹ cōpoſuit volumina: deinde martyrio morit̄ ⁊ apud beatū petrū ī vaticano ſepelit̄. cuius diē feſtū q̄nto kal'. auguſti celebramus. ſedit aūt annis.x. mēſibus tribus: diebus.x. At ſedes dies.xij. tum vacat.

¶ Anno mundi.5403. ¶ Anno chriſti.204.

Sepherinus papa natione romanus ex patre abundo: ſeueri tꝑib⁹ fuit vir ſanctiſſimus rei diuine magis q̄ꝫ humane intētus. Unde ⁊ ꝯſtituit vt aſtātibus clericis ⁊ laicis fidelibus ⁊ leuita ⁊ ſacerdos ordinaret̄ qđ poſtea ī calcedonēſi cōcilio ꝯfirmatū eſt. Statuit vt cōſecratio diuini ſanguinis in vitreo vaſe nō aūt in ligneo vt antea fieret. hec aūt inſtitutio poſtea īmutata fuit. Vetituꝫ eīn eſt ne in ligneo fieret ꝓpter raritatē qua imbibit̄: neqꝫ in vitro ꝓpter fragilitatē. ſed ex auro argentoue aut ex ſtagno vt in tiburenſi ⁊ remenſi cōcilio ſcriptū apparet. Ideꝫ preterea inſtituit vt oēs xp̄iani annos pubertatis attingētes ſingulis annis ī ſolēni die paſce publice cōicarent. qđ Innocētius terci⁹ poſtea etiā ad cōfeſſionē delictoꝝ traduxit. Tandē cum ex ordinationib⁹ quatuor preſbyteros ⁊ ep̄os creaſſet: morit̄ ſeueri tꝑibus. ac ī via appia nō longe a cimiterio calixti ſepelit̄ ſeptīo kal'. ſeptēbris. Sedit aūt ānos octo mēſes.vij. dies.x.

¶ Anno mundi.5413. ¶ Anno chriſti.214.

Calixtus papa natione romanus patre domicio ex regione vrbis rauenna tum vir diuinus ac prudētiſſim⁹ q̄ in magna rerū p̄turbatione cū ſceleratis imp̄atoribus nequaqꝫ ab inſtituto ſuo diſcedēs: Cōſtituit ieiuniū q̄ter in anno q̄bus tꝑib⁹ deinceps ratio ſacroꝝ ordinū habita eſt: cū antea decēbri mēſe fieri ꝯſueuiſſet. Cimiteriū q̄ꝫ de ſuo noīe cōdidit via appia: vbi multoꝝ martyꝝ corpora repoſita fuerāt. Verū cū palmachiū virū ꝯſularē ⁊ ſimpliciū ſenatorē atqꝫ felicē nobilē virū cū eoꝝ domib⁹ baptiſaſſet. ⁊ m'tos p̄ſbros ⁊ ep̄os ordinaſſet ſecūdo idus octobris ab alexandro imp̄atore martyrio coronat̄: deinde ſepultus in cimiterio calopodij via aurelia tercio ab vrbe miliario. Sedit annis ſex menſibus decem: dies decem. Vacat tum ſedes dies ſex.